

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mellék-állomással.) Szerkesztőségi hiv. órák d. n. 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) főelemelő. Telefon: 113. (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8—este 6-ig.

Nélkülünk nincs demokrácia

Írta: KOVÁCS BÉLA, a Független Kisgazda Párt országos főtitkára

Altközben határhelyen kirobban a belpolitikai „válság”. Révai József vezércikkét ír a Szabad Népből. Szakasits Árpád elmondja, hogy megírja, hogy a Szociáldemokrata Párt törhetetlenül kitart a Kommunista Párt oldalán. Ezzel kezdődik. Mind a ketten benünket támadnak, a Független Kisgazda Pártot. Elmondják, hogy a Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt egységes mi viszont nem vagyunk egységesek és őket akarunk verni közük. Elmondják, hogy veszélyeztetjük a koalíció egységét, a munkát, az álláspontot és a demokráciát. Tudjuk, hogy ez nem igaz, ők is tudják, de elmondják, hogy úgy gondolják, hogy napjainkban ez a helyes politika. Nekem és velem együtt még igen sok barátomnak ellenkező véleményünk van, de már beletörtődünk, hogy ez nekünk a támadásokkal okkal vagy ok nélkül, törvénytelenül de kell következnünk. Most tudom, hogy a III. Kommunista Kongresszus miatt következtünk be a feszültség. Mások nehezebb megtalálni az okát és mégis van. S ezt én igen szomorú tünetnek tartom. Energiánkat okozhat, értelmesebb dolgokra is fordíthatnánk. De legálább az vigasztaló, hogy nem mi kezdjük. A válságot mindig a Baloldali Blokk jelenti be és akkor válság van.

A legújabb politikai vihar első jelentkezősége a Kommunista Párt hivatalos lapja felvetette a kérdést, hogy ki legyen az ország. Vállalom a kérdést s megfellek rá: a nép legyen. Az egész nemzet, tehát a mi népiünk is. Amíg mi politikai tényezők vagyunk Magyarországon, addig nem lehet róla szó, hogy az ország a Baloldali Blokk, vagy közölebbről megjelölve: a Kommunista Párt irányítása legyen. Az ország nagykörű és politikai jogokkal felruházott férfit és női lakosságából megállapíthatóan legálább hárommillió lélek áll mögöttünk. Ez a hárommillió lélek, a mi értelmes és nem marxista, ha a Baloldali Blokk türelmetlen vezetői — szerencsére vannak türelmes és megfontolt vezetői is — úgy látnák, hogy velünk nem lehet együtt dolgozni a koalícióban és valami módon kísérletet tennének, hogy kiiktassanak bennünket, mint pártot, az ország vezetéséből, maguk maradnának a hatalomban, de azzal — gondolom — Révai József, Szakasits Árpád és Bán Antal is tisztában van, hogy nélkülünk csak kisebbségi diktatúrát tudnának csinálni és ez talán még az ő értelmezésük szerint sem volna demokrácia. Bár lehet, hogy tévedek.

Itt mindjárt néhány szót kell szólnom Szakasits Árpád szokatlan megállapításáról amit parlamenti erőviszonyainkkal kapcsolatban mondott. Szerencsétlenül ostobának mondotta a parlamenti aritmetikát. Bár egy összevontsági ülés forró légköre sok mindent megmagyaráz, Szakasitsnak ezt a kijelentését nem tartom szerencsésnek. Aligha tévedek, ha azt mondom, hogy ezt még sokat fogják emlegetni és ritkán dícséret-

tel. Bárhogyan forgatják az urak, egy valamit nem lehet tagadni: nemzetgyűlésünk a magyar nép akaratából született és a népakaratot fejezi ki. Hibáival és erőnyelével, nagyságával és gyengeségével a népből való. A miénk, a nemzeté. Ezt tudomásul kell venni és ebből mindenkinek, aki nemcsak száján hordja a demokráciát, hanem egész művioltában átérzi a népralom felséges erejét, le kell vonnia bizonyos következtetéseket. Én a magam részéről a népralom tisztelgetőt nem tudnám összeegyeztetni azzal, hogy szerencsétlenül ostobának nevezze a nép akaratából létrejött erőviszonyokat, pusztán azért, mert azok véletlenül kedvezőtlenek számomra.

Azt mondja Szakasits Árpád és az ő Bán Antal, hogy ezzel a választójogi törvénnyel többé nem választunk. Lehetőség. De csak akkor történhetik változás, ha mi, a nemzetgyűlés többsége is hozzájárulunk a választójogi törvény megváltoztatásához. A Baloldali Blokk kezdeményezhet változtatásokat, de nem parancsolhatjuk rá az akaratát a nemzetgyűlésre. Különbö megint emlékeztetnem kell barátainkat, hogy 1945-ben nem mi találtuk ki, hogy kinek legyen, kinek ne legyen választójoga. A békeség kedvéért elfogadtuk a Kommunista Párt javaslatát és az ellen sem tiltakoztunk, hogy a választójogból kirekesztő fórumok, a politikai rendőrség és a népbírói szervek, munkáspárti irányítás alatt voltak. A nemzet többsége mellett állt. Rögön azután kijelentették munkáspárti barátaink, hogy mi a reakciósok szavazataival győztünk. Most pedig minél közelebb jutunk ahhoz az időponthoz, amikor egyik koalíciós megállapodásunk szerint meg kell tartanunk a közösi választásokat, annál hevesebben követelik a szavazásra jogosultak körének többségét. Jogfosztást terveznek. A dolgotól persze beszélni fogunk. Mi meghallgatjuk a munkáspártok érveit és megmondjuk majd a magunk véleményét. De félek, hogy a belügyminiszter új legnagyobb művészetét sem fog tudni olyan választójogi törvényt létrehozni, amivel feltétlenül biztosítani lehetne a munkáspártok többségét az önkormányzatokban és a nemzetgyűlésben s akkor néhány hónap múlva elülről kezdhettük a választói jogosultság körének szűkítését. Azután vagy a munkáspártok fának bele a jogfosztó ültetek végrehajtásának erőszakolásába, vagy a nép ünja meg ezt a játékot.

A nép türelmes. Hatalmat kapott a demokráciában és hatalmával élni fog. Az óriás nyugodt fölényével elmézi, hogy emberek idefent, Budapesten a változó idők és változó szükségletek szerint skatulyázzák a népet jobbra vagy balra, nevezik demokráciának vagy reakciónak, de hiba volna azt hinni, hogy az óriásnak nincs önérzete. En minden pártvezérnek és minden párttitkárnak felkérlekötém, hogy tisztelje a nép — a parasztok, a munkások és polgárok — természetes érzékenységét. Öldök mutogatásával, fenyegetésekkel nem lehet megváltoztatni azt a bizonyos „szerencsétlenül ostoba parlamenti aritmetikát”, de minket se lehet tetéríteni arról az

útról, amelyet a magyar nép akaratára jelölt ki számunkra. Szeretném, ha a munkáspártok vezetői végre számot vetnének a magyar élet bizonyos megváltozhatatlan adottságaival és félretennék a szavakban vagy közigazgatási és rendészeti intézkedésekben megmutalkozó erőszakosságot. Szeretném, ha tudomásul vennék a fenyegetések értelmetlenségét és azt, hogy önmaguknak ártnak vele a tömegek előtt. Ha valóban demokraták és a népet nem játékszernek, nem eszköznek, hanem a hatalom forrásának tekintik, akkor meg kell változtatni politikai módszereiket. Mi, független kisgazdák, nem Révai Józseftől és nem Szakasits Árpádtól tanuljuk a demokráciát és mégis demokraták vagyunk. Nem vagyunk marxisták, nem vagyunk és nem leszünk kommunisták. Lehetőség, hogy az MKP és talán a Szociáldemokrata Párt néhány vezetője is bűnül rójja fel ezt nekünk, de talán hajlandó beismerni hogy a marxizmuson és a kommunizmuson innen is van tiszta demokrácia és akkor már nem tagadhatják meg tőlünk és sok millió magyartól a jogot, hogy a maga módján keresse politikai üdvösségét. Természetesen a demokrácián belül és távolattva magát minden reakciótól.

Mi meg akarjuk tartani a tömegeket a magunk demokratikus fel-fogóságának vonalán. A Baloldali Blokk pártjai a marxizmust és a kommunizmust akarják népszerűsíteni. Ez ellen senki sem emelhet kifogást. De miért kell ennek az agitációnak újra és újra veszőlyeztetni a közöbességét? Ismerem néptürelmet és nyugodt lelkiismerettel mondom az MKP propagandistáinak és azoknak a szociáldemokrata vezetőknek, akik időnként átvészlik az MKP fenyegetés hangját: egyetlen rohammunkával befojtoztok falusi fazék többet használni nekik népiünknek, mint a legszebben kigondolt rendőrségi erőszak, viszont kitarozhatnak száz falusi templomtornyot, de egy csapásra lerontanak minden eredményt, mikor 100—150 felzúgott embert népitelre indítanak. Vannak módszerek, amelyek Magyarországon teljes-séggel használhatatlanok. Tömegeink mindenkit meghallgatnak, aki barátságos szóval közeledik feléjük, de minden erőszakossággal szemben bizalmatlanok. Lehetőség, hogy itt-ott az erőszak hatása alatt párttagok lesznek, de soha se lesznek pártbívek. Szentül meg vagyok győződve róla, hogy Szakasits Árpád öklének emlegése egyetlen lélekkel sem szaporította a Baloldali Blokkot.

Figyelenemmel olvastam, hogy a munkáspárti tömegek mozgósítása többek között azért vált volna szükségessé, hogy ilymódon siet-tessék különféle koalíciós megállapodások végrehajtását. Bár nem vagyok barátja ezeknek az akcióknak, szeretném, ha az ilyen célra mozgósított tömegek megtátozának azokat a munkáspárti minisztereket is, akik egygel és mással meg adósalnak ezekből a koalíciós megállapodásokból. Remélem, hogy Rajk László személyiségéhez és mozgalmi súlyához méltó rendkívül tömeg fogja felkeresni a belügyminiszter urat és ráveszi őt azoknak a kisgazda-

párti rendőrszetteknek a kinevezésére, akikről mostanában megint mintha nem altarna hallani. Vagy talán inkább az volna helyes, ha most már nyíltan kimondanánk, hogy a koalíciós egyezmények megtartása csak a Független Kisgazda Párt-ra kötelező?

A bizalomteljes együttműködésnek egyik alapfeltétele hogy az adott szót és az ígéreket mindenki komolyan vegye és minden erejével azok bevalítására törekedjék. Nekünk ebben a tekintetben igen sok kifogásolni és követelni valója. Ha a munkáspárti vezeték bizonyítékokat kérnek: vegyék elő a mögöttünk lévő félesztendő politikai történetét és látni fogják, hogy hány-szor tettek kísérletet megállapodások félretolására, hány-szor juttatták ferde helyzetbe a koalíciós miniszterelnököt is, pusztán azért, hogy kisebb-nagyobb helyzeti vagy tak-tikai előnyöket szerezzenek saját pártjainknak. Hallom és olvasom, hogy új koalíciós megállapodásra van szükség. Persze, hogy szükség van rá. De ez nem adhat még több hatalmat, még több befolyást azoknak a politikusoknak, akik bebizonyították, hogy nem tudnak felülemelkedni a pártpolitikai elfogultságon.

Révai József szerint „a jobboldal felvetette a politikai hatalom kérdését” s ő úgy gondolja, hogy a magyar demokrácia érdekében a baloldali kormányzati befolyásának erősödésére volna szükség. Révai szokása szerint összekeveri a marxizmust a demokráciával, a jobboldalt a Kisgazda Párttal és persze a tárcák eloszlását is a tényleges hatalommal. A mi felfogásunk szerint a demokrácia érdekében való volna, ha a reakció elleni harcok párhuzamosan sür-gősen és kérielhetetlenül végrehaj-tanánk az új magyar élet megtisztítását a véletlenül vagy elnézés-séggel folytatott szerephez jutott de sem az igazgatásba, sem a rendé-szethe nem való elemektől, ha ki-irtanánk a korrupciót és a panamákat, a politikai és pártbefolyás-sal való üzérkedés riasztó elfajul-lását. Nap mint nap hallunk és olvasunk bűnökéről és visszaélésekről, amelyek mellett nem mehet-tünk el pirulás nélkül. Akinek szem-e van a látásra és erkölcsi ér-zéke a jó és a rossz elbírálására, annak nem kell bizonygatnom, hogy mekkora hibák élnek és vi-rulnak rendőrségünkben, milyen siralmasan működik igazságszolgálatásunk. Akik ezt ejtírik, azok lehetnek talán jó párttagok vala-hol, de állítom, hogy ellenségei a magyar demokráciának. Hogy mi túlynyomó részt kaptunk a hatalomból? Vajjon mit jelent a hatalom szempontjából a tájékoztatási tárcá? Mit jelentett még a köz-zelmulthban a pénzügyi tárcá? S ime, allig lép hivatalába az új pénzügyminiszter, aki már nem a Gazdasági Főtanács segédhivata-la, hanem felelős miniszter akar lenni, máris elhangzik ellene a munkáspárti támadás, megvádol-ják a nagytöke védelmével. Miért? Milyen bizonyítékok alapján?

Meg kell kérdeznem: hogyan aránylik B. Szabó István állam-miniszteri befolyása Rákosi Mátyás és Szakasits Árpád állam-miniszteri befolyásához? A tényleges hatalommal tehát így va-

gyunk és sokat tudnák még beszélni munkáspárti államtitkárok befolyásáról is egyes kisgazda-miniszteriumokban. A munkáspártok hatalmi befolyásának növekedése semmiesetre sem jelentené a magyar demokrácia megerősödését. Sőt ellenkezőleg. Fokozná a tömegek bizalmatlanságát a demokráciával szemben, mert ott is előtérbe állítaná a pártpolitikai elfogultságot, ahol ez mostanig egyáltalán nem, vagy csak kis mértékben érvényesült és növelné azoknak a tömegeknek, akik máris úgy érzik, hogy ki akarják szorítani őket az ország vezetéséből.

Sajnálom, hogy Révai még mindig nem mondott le arról az ügykezetéről, hogy nyakunkba varrja a nagytöke szolgáltatának vadját. Nem voltunk és nem leszünk a nagytöke cselédei. De amit nem akarunk politikai zűrzavart, nem akarunk gazdasági felfordulást sem. Olyan kevés javunk maradt meg ebben a szerencsétlen koldus-országban, hogy amig politikai erő van kezünkben, sem értelmetlen gazdasági kalandokra, sem kockázatos kísérletekre nem enged-jük pocskórlat az állam, a közö-letek és a magánosok értékeit. Amint eddig nem álltunk útjában semmiféle olyan reformnak, amely a nagytöke túlhatalma ellen irányult, ezután sem leszünk akadályai az egészséges és jól átgondolt fejlődésnek. Persze, a nagytöke ellenőrzése nem állhat meg azoknak az új nagyvagyonoknak a kapujánál, amelyeknek hatalmi befolyása ma már az egész magyar gazdasági életben és a politikában is érezhető.

Nem értem az idegességet, amivel a két munkáspárt vezetői vis-zszavarni igyekeznek minden kísérletet, amely jóviszonyokat, egy-értésűket és munkásegységüket állítólag fenyegeti. Ezeknek a kísérleteknek szerintük tőlünk kel-lene kiindulniok, de én tudom, hogy nem indulnak ki. Ebben a tekintetben is korrek koalíciós partnerek vagyunk. Persze, tudomásul kell vennünk, ha Szakasits Árpád és Révai József a két munkáspárt között mutakozó sür-lődásokról beszél és azt vizsgálja, hogy ezek „veszélyeztetik-e együtt működésüket vagy sem”. Tudomásul kell vennünk, ha a Kommu-nista Párt a parlamentben magára marad a rendőrségi hibák reménytelen védelmezésében és a Szociáldemokrata Párt dermedt esendben hallgat. Tudomásul ves-zsziük, de ez minden. Ha vannak veszélyek a két munkáspárt együttműködése szempontjából, én úgy látom, hogy ellenük a két párton belül kell védekezni. Szakasits Árpád beszédéből és Révai József cikkéből merítem ezt a meggyőződésemet.

A válság elemének felsorolásá-ban Révai külpolitikai vonalra is kitért és — megfellesem szerint elég meggondolatlanul — jónak látta leírni, hogy a jobboldal Ma-gyarország nemzetközi elhelyez-kedésének revíziójára törekszik. Minthogy a jobboldal Révai cik-keiben igen gyakran Kisgazda Pártot jelent, kénytelen vagyok

Fotó Horváth
Simonffy-utca 1-b.

beszélni erről a kérdéskörrel is. A párisi események megmutatták, hogy nemzetközi helyzetünk milyen siralmas. (Nem elhelyezkedésünk, hanem helyzetünk, ami lényeges különbség.) Ezen a helyzeten csak munkával, magatartással, becsületes békepolitikával, a kalandoktól való tartózkodással segíthetünk. Hogy félreértés ne legyen megmondom, hogy magatartás alatt demokráciát is értek s emellett még sok minden mást, ami a nemzetközi életben egy kis nép jóhírével növelheti. Például nem hiszem, hogy a mi dolgunk volna imperialista reakciónak nevezni azt, amit a világ általában nyugati demokráciának nevez. Révai József itt a túlbuzgóság hibájába esett. A Szovjetunió sokkal hatalmasabb és a maga érdekének védelmében sokkal önzetesebb, semhogy a Szabad Néptől várná azoknak az esetleges vitáknak az eldöntését, amelyek közte és nyugati szövetségesei között részletkérdésekben felmerülnek.

Ha Révai úgy látja, hogy itt valakik Magyarországot nemzetközi elhelyezkedésének revíziójával próbálnak változtatni helyzetünkön, meg kell mondanom, hogy a Független Kiszgazda Párt részéről semmiféle ilyen lépés nem történt s nem is történhetik. Néhány héttel ezelőtt Riesz István emléttette a parlamentben, hogy Angliában, az angol politikai világban a Szociáldemokrata Pártot tekintik a magyarországi demokrácia egyetlen biztosítékának. Én azonban nem hiszem, hogy az igazságügyi miniszter ezt külpolitikai átorientálódás szándékával mondotta volna. Más jelentősebb külpolitikai megnyilatkozásról nem tudok és ezért csodálkozom Révai fejtegetésével felett.

Révai József szerint választást elő kellett tenni. Én nem így látom a helyzetet. Ha a munkáspártok is hajlandók vállalni a fokozatos fejlődést ami mellett Nagy Ferenc és a Kiszgazda Párt leköthette magát, akkor választást sincs, válság sincs. Eddigi hatalmas eredményeinket ugyanis a fokozatos fejlődés módszerével értük el. Van hibák, vannak nehézségek, van reakció veszély is, de eredmények sokkal nagyobbak, semhogy tagadni lehetne a koalíció munkaképességét. Ha egyúttal meg tudtuk csinálni a földreformot, a demokratikus átalakulást és fejlődést biztosító intézkedéseket, a tiszta választásokat, a köztársaságot és a stabilizációt, akkor nincs sok értelme választást előhozni. Talán választást nélkül is megcsinálhatjuk a tiszta önkormányzati választásokat, megoldhatjuk a zűrzavart, amit a Balistával csináltunk, jó érdekképviselet adhatunk a parasztságnak, helyes munkaszervezéssel kenyeret tudunk adni a munkanélkülieknek, gyorsítani tudjuk az újjáépítést, gépeket és nyersanyagot tudunk szerezni az iparnak, korszerűsítjük a mezőgazdaságot s — bár ez valóban lehetetlenül hangzik, — idővel rendbehelyezjük a rendőrséget is és rávesszük a belügyminisztert, hogy a demokrácia szabályainak megfelelően tartsa tisztelgetben a nemzetgyűlési képviselőik interpellációs jogát.

Ha a munkászervezők nem a budapesti pártirodák hangján tárgyalnak a koalíció kérdéseit, hanem azon a nyelven beszélnek, amit a jó munkás használ odakint a falvakban, ahol oly szépen megértik egymást a dolgozó paraszttal, bizony mondom, hogy kevesebb volna a válság, több volna a munka és több az eredmény ebben a szegény országban...

Figyelem! Házlásszenyők! Ne legyen gondjuk a sültérsé, mert békebeli tejszínes csokoládé sültéményeket állandóan kaphat DREXLER cukrásznál, Kossuth-u. 6.

Új üzlet! Figyelem! Új üzlet! Hangszerek, alkatrészek húrok, harmonikák, hegedűk, gramofonok, lemezok, tükörbeszeresek. Híj. Lovász Gyula hangszor és játékkészítő kereskedésében. Simonffy-u. 1.

Karton, flanel vászon, szövet, sejtym állandó nagy választékban. KRÓH, Dégenfeld tér 10. sz.

OSOKONAI KAMARA
Vasárnap d. u. KÉK DUNA SZÍNHÁZ
 este: **KARÁDY-EST** Veszélyes forduló
 Hétfő: **FÉLTÉKENYSÉG** Premir bérlet!
 TELEFON 110.

Megkezdődött a rendőri felügyelet alá helyezettek ügyének felülvizsgálása

Megszűnt a politikai osztályok internálási joga

A debreceni és hajduvármegyei rendőrfőkapitányságoknál az internálótábor felosztása után a megerősödött demokrácia újabb gesztusaként megkezdődött a rendőri felügyelet alá helyezett ügyének felülvizsgálata. A belügyminiszter erre nem küldött ki miniszteri biztost, hanem ezt a jogot dr. Molnár Győző főkapitányra ruházta. A rendőri felügyelet alá helyezett ügyét a debreceni rendőrségnél szombaton kezdték meg felülvizsgálni és ez hétfőn be is fejeződik.

A debreceni rendőrfőkapitányságnál kb. 200, a vármegyei rendőrségnél minegy 300 személyre rug a felügyelet alát állók száma. Ez a szám a felülvizsgálat után lényegesen csökkenni fog.

Elsősorban azoknak szűntetjük meg a rendőri felügyeletét — mondotta dr. Molnár főkapitány — akik már egy esztendeje vagy annál több ideje állnak felügyelet alatt. Természetesen szociális szempontok, az illető helyzete, az ok súlyossága, ami miatt rendőri felügyelet alá került: is számításba jönnek az elbírálásnál. Azok, akik internálásuk megszüntetésével, egészen frissen most kerültek rendőri felügyelet alá, természetesen nem kerülhetnek szóba a mostani revízióval.

A rendőrség átszervezésével kapcsolatban kérdeztük dr. Molnár Győző főkapitányt.

— Az átszervezés rövidesen megtörténik, a jövő hétre várom a minisztériumból az erre vonatkozó utasításokat. Arra nézve is a jövőben kapunk rendelkezést hogy az egyes kapitányságok politikai osztályai megszűnnek, illetve a politikai rendőrség a budapesti központ alá lesz rendelve. Megszűnt a politikai osztályok internálási joga, ez a jövőre nézve a vármegyei főkapitányságok hatáskörébe kerül s az internálás csak belügyminiszteri jóváhagyás után emelkedik jogerőre az eddigi gyakorlattól eltérően. Megszűnnek a közbeiktartott fellebbezési fórumok is és a fellebbezés ügyében közvetlen a belügyminiszter dönt.

Csosz László képviselő marad

A Néplap, a Kommunista Párt helyi lapja azt írja a nemzeti gyűlés által elfogadott összeférhetlenségi törvénnyel kapcsolatban hogy „Csosz László és Bihari Nagy Lajos nem lehetnek képviselők”.

Megnyugtattuk lapársunkat, hogy nem kell „aggódnia”, és megint csak mellőfogott a „jólértesülésében”. Ugyanis Csosz László képviselő marad. Az összeférhetlenségi törvény rendelkezéseinek természetesen eleget tesz, meg pedig úgy hogy tanári állásából szabadságra megy. — Ugyanformán megtartja és megtartja mandátumát, melyet a Kiszgazdapárt listáján tiszta válaszláson nyert el a választók többségének bizalmából.

Bihari Nagy Lajos elhatározásáról még nem értesültünk.

Beszélgetés Karády Katalinnal

A színházi lapok bűnösek abban, hogy a sztárok kivételzetve minden emberi vonásból, egy hazug romantika misztikus kódéban állnak rendszerint a közönség előtt.

Ez jut önkéntelenül eszünkbe, amikor Karádyval beszélünk. Felejtjük el gyorsan, amit összefirkáltunk éveken át róla és vegyük tudomásul, hogy kedvesebb, közvetlenebb, melegsivűbb emberrel ritkán találkoztunk. Póztalanul, tragikus melléköze nélkül mondja el még azokat a grand guignolszerű részleteket is, amik 1944-ben történtek vele, amikor a németek letartóztatták és egy kémhistóriát szerettek volna rábizonnyítani. A közvélemény akkoriban tele volt a Karády zongorájában megtalált „titkos rádióállomás” izgalmas híreivel, egyesek megesküdtek, hogy láták kivégzését. Erről az időről kissé fájdalmas mosollyal, de súlytalan egyszerűséggel beszél:

— Az igaz, hogy a németek Budapest megszállása után elhurcoltak, hat hétig bebörtönözve tartották... Néhányszor tüzes vassal égették a körmeimet, posztak és minden reggel bejelentették, hogy este 6 órakor végznek ki, ha nem beszélek. En ennek ellenére nem beszéltem, mert nem volt mit. A végénymről faggattak. Kapcsolataimat turkálták. Aztán elengedtek, de szinte hetenként elvittek egyik napra a Svábhegyre újabb vallatásra...

— Jó volna azt az évet elfelejteni, kitörölni az életünkéből. — Egy légitámadás után rommá lett a házam mindennel, amiret addig dolgoztam. Ez érdekelt legkevésbé. Aztán jött a nyilas uralom, a bujkálás. Engem mindenki ismert, nem merték vállalni a rejtegetésemet. Egyszer má r a Dunaparton álltam azaz, hogy mindennek vége. És mégis itt vagyok, ma már emlékké csendültem minden, ami akkor gyötrelmes, lidércenyomások epizód volt. Örülni tudok szedett-vedett bútorok lakásomnak a Básiya utcában, annak, hogy egy diák vírággal várt, szegfűsokrot adott át, amikor Debrecenbe érkeztem és kedvesen dadogott hozzám. — Hogy két szegény lányt, aki nem tudott jegyet váltani, megajándékozhattam a jegyekkel. Ezek az igazi szépségek az életben... Terveiről kérdezzük.

— A Magyar Színházban játszom el vagy Székely Julia: George Sand-jának, vagy a Kamégeszélhűk Belezmay Pistával, remim Annának főszerepét. Már hogy rövidesen visszajövök vagy a Sybill, vagy a Maya című szerepét eljátszani Debrecenben. A magyar filmgyártás egyetlen

Angoraszórt és gubbancot minden tételben átvezz a Debreceni Gyapjúfeldolgozó Hsz. Pestú-utca 10.

Zsiros gubacsot minden mennyiségben vásrol: PIKÓ BÖRGYAR, HIB UTCA 4

még nem el. Rövid, egyfelvonásos filmekre futja csak a pénz. Ezzel még várni kell, Addig is sok szép feladat nyílik az ember számára, aki túlélt a lepergett időkét és módjában áll munkával megköszönni a sorsnak hogy ott folytathatja, ahol abbahagyta

SZÍNHÁZ-MOZI
CSOKONAI SZÍNHÁZ
 Szombaton este fél 8-kor: Karády Katalin vendégjátéka.
 Vasárnap du. fél 4-kor: Kék Duna.
 Vasárnap este fél 8-kor: Karády Katalin vendégjátéka.

IRODALMI KAMARA-SZÍNHÁZ
 Vasárnap 7-kor: Veszélyes forduló.

Karády-est a Csokonai Színházban

Zsúfolt nézőtér, tomboló siker adta meg a keretet Karády Katalin debreceni fellépésének. A filmekről, hanglemezekről, rádióból egyaránt kedvesen ismerős bűgő gorodnka hang, a miyém bujkáló kis dekadens fáradság enyhén fájdalmas ízével, kiegészítve Karády Katalin egyéniségének varázsával olyan siker virágzott ki, amire kevés példát találhatunk. Kétségtelen, hogy Karády Katalin egy külön előadástílus teremtett, amit egyéni művészetével tölt meg. Ez a művészet elmélyült, egyes dalokban drámaízzal nyert azóta, hogy utoljára hallottuk. Banális mondatok, elkopott slágerek valami különös értelmet kapnak előadásában. Különösen tetszett műsorának Irodalmi része, melyben Ady Endre „Egyedül a tengerrel” és az „Értől az Oceanig”, Juhász Gyula „Testamentum” e. költeményeit adta elő Buday Dénes megzenésítésében. Ezekben a számokban egy új Karádyt kaptunk a közönség, mely az éhnyen kijáró szépséggel fogadta a legnagyobb magyar költők dalait.

Postás napok Debrecenben

A Postások Szakszervezetének debreceni és budapesti csoportja október 12-én és 13-án nagyszabású postásnapokat rendez Debrecenben. A Postásnapokat sport bemutató vezeti be, mely a nagyerdői sporttelepen fog lezajlani, vasárnap délelőtt pedig a Csokonai Színházban lesz nívós műsorú kultur és sportmatiné, amelyen neves fővárosi és debreceni művészek fognak fellépni. Délben a Déri téren az Országos Postászenekar ténzenét ad, majd délután a DEAC pályán sportversenyek lesznek. Este fél 9 órakor az Arany Bikában fényes műsoros kabaré lesz, mely után tánc fejezi be a debreceni Postásnapokat.

Meglepően olcsó áron Csinosan és szépen járjon B O G Y Ó női divatszalon Piac-utca 61. sz.

Uj fotó! Szent Anna-utca 20. **Uj fotó!** Piarista gimnáziummal szemben.

Izléses levelező lapok, nagytítások, igazolványképek, művészi kivitelben olcsón, pontosan készülnek. — Amatőr munkák kidolgozása.

FERENCZY GYULA fényképész-mester.

Vigezinház
 mozgó
 Ma 1/3, 4, 5/6, 7/8 órákor, hétfőn 4, 5/6, 7/8 órákor a legizgalmasabb amerikai filmeknek:

Vadnyugat bosszúja
 (A négy álarcos.)
 Fősz: Kay Francis, George Bancroft.

METEOR
 mozgó
 vasárnap hétfőn és kedden 2 dzsungel film
MALAJI KALÓZOK
 és Titokzatos dzsungel
 Hétfőnap 6, 7, vasárnap 3, 5, 7

A KISGAZDA PÁRT HIREI

MA, VASÁRNAP délelőtt 10 órakor a tanácskozáteremben a vármegyei elnöki tanács ülést tart. Felhívjuk a tanács debreceni tagjait, hogy a fontos tanácskozásokon a vidékkel együtt jelenjenek meg.

KISGAZDAPÁRTI FIATAL-EMBEREK, akik a szanaság folytatás elvezették kenyerüket és hajlandók pártmunkában résztvenni, hétfőn délután 4 órakor jelentkezzenek a központban Zöld főútkárnál.

A NŐI TAGOZAT csütörtökön délután 4 órakor értekezletet tart, amelyen politikai beszámoló, a közszépi választások előkészítése és egyéb fontos ügyek szerepelnek.

A NŐI TAGOZAT SUSKÓ-TANFOLYAMA október 15-én kezdődik. Jelentkezni lehet naponta a női titkárságnál. A tanfolyamon résztvevni kívánók tiszta süsköt gyűjtsenek maguknak. A vezetőség felhívja a gazdákat, hogy felesleges süskő-készletüket ajánlják fel megvételre a női tagozatnak.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HIREI

A FÜGGETLEN Ifjúság vezetősége felhívja minden tagjának figyelmét, hogy senkinek nem adott megbízást tagdíjak inkasszalására s azokat egyedül az irodában lehet befizetni.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG irodalmi pályázatának határidejét több helyről hozzáférkezett kérésnek eleget téve október 15-ig meghosszabbította.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG tagjai a Vigzinház mozgóba érvényes kedvezményes jegyek váltására javaslatot szelvényeket átvették a hivatalos órák alatt az irodában.

Felhívás a kiszgazdapárti iparosokhoz

A Független Kiszgazda, Földmunkás és Polgári Párt vezetősége felhívja azokat a kiszgazdapárti iparosokat, akik a kiskereskedők és kisiparosok szabad szervezetébe tagként léptek be, avagy ott szerepet vállaltak, hogy tagságukat szüntessék meg és tisztogatókrol mondjanak le. A polgári gondolkodású kisiparosoknak kizárólag pártunk ipari tagozatában van a helye. Kérjük az érdekelteket, hogy ennek a felhívásnak három napon belül tegyenek eleget és erről jelentésüket a Kiszgazdapárt Ipari Tagozatának elnökségéhez (Budapest, IV., Reáltanoda u. 8.) küldjék be. **Pártvezetőség.**

Nánássy Lajos rádió és villamosság. — Szerel, javít elad. Piac-utca 87. sz.

Alakosságcsere kérdésében kompromisszumos megoldásról tárgyalnak Párisban

Gyöngyösi külügyminiszter tárgyalást folytatott Molotovval

Párisból jelentik: A magyar területi és politikai bizottságnak péntek délután kellett volna tárgyalnia a pozsonyi hídfő ügyével foglalkozó albizottság jelentését, amely azonban nem érkezett meg idejében. A bizottság így jügoszláv pótdöntvény tárgyalást, amely a kulturális és művészeti javak visszaszolgáltatását kérte. A delegátusok ebben az aránylag kisebb jelentőségű kérdésben sem tudtak dönteni, hanem háromtagú albizottságot létesítettek Jugoszlávia, India, Dél-Afrika képviselőiből. Ez az albizottság fogja a kérdés részleteit tárgyalni. A pozsonyi hídfő ügye a területi bizottság legközelebbi ülésének napirendjén szerepel.

Párisi diplomáciai körök nagy figyelemmel kísérték Gyöngyösi János külügyminiszter tárgyalásait, amelyeket péntek délután Molotov szovjet külügyminiszterrel folytatott. A tanácskozáson Székfi Gyula moszkvai magyar követ is megjelent. A konferenciához közelálló körökben az a hír terjedt el, hogy Prága engedte a kitelepítési kérdésben elfoglalt merev álláspontjától és ezért esetleg kompromisszum jöhet létre. Csehszlovák forrásból származó nem hivatalos hírek szerint a prágai kormány kompromisszumos ajánlata már meg is érkezett a magyar kormányhoz. A magyar delegáció egyik szóvivője azonban kiemelte, hogy a legnagyobb óvatossággal kell szemlélőnk a csehszlovák kormány kiegyezésre irányuló kísérleteit. Az esetleges prágai engedmények a döntés lényegén aligha változtatnak.

alól, amely a tengerszorosok szabályzatának háború idején történt kiszélesítéséért őt terhelik. Arról van szó, hogy oly szabályzatot létesítsenek, mely a legjobban megfelel Szovjetunió, Törökország és a többi parti államok érdekeinek. A szovjetkormány fenntartja javaslatát, amely egyáltalán nem csorbítja Törökország szuverenitását, ugyanakkor megóvja biztonságát, minthogy a Szovjet és Törökország együttes eljárása tagadhatatlanul sokkal hatályosabb, mintha Törökország egymagában jár el. Nem lehet elfeledni, hogy a Szovjet Fekete-tengeri partvidéke 2100 kilométerre terjed ki és a Szovjetnek gazdasági szempontból életbevágóan fontos vidékhez nyújt kijáratot. Ebből a tényből következik a szükség, hogy a Szovjetunió részt óhajt venni a tengerszorosok védelmének megszervezésében.

Ami a tengerszorosok szabályzatának között rendelkezéseit illeti, a szovjetkormány ügyvédi, hogy egy ilyen értekezlet egybehívását meg kell előznie a kérdés mélyreható megvitatásának az érdekeltek államok részéről, ami megfelel a potsdami határozatoknak. (MTI).

Szovjet válasz a török külügyminiszternek

Az ankarai szovjet ügyvivő átnyújtotta a török külügyminiszternek kormány válaszáat a török jegyzékre, amely a tengerszorosok jövő státusára vonatkozott. — Jelenti a moszkvai rádió. A jegyzékben a szovjet kormány rámutat arra, hogy az a szabályzat, amelyet a montreauxi egyezmény létesített, nem felel meg a Fekete-tengerparti államok biztonságá-

nak és érdekeinek és egyáltalán nem biztosít olyan feltételeket, amelyek alkalmasak arra, hogy megakadályozzák a tengerszorosok használatát az illető államokat érintő ellenséges célok számára. A török kormány által adott magyarázatok nem erőltetik ezt a megállapítást, és nem szolgálnak elegendő okot arra, hogy felmentsék a török kormányt ama felelősség-

Nagy izgalom a Varjassy ügy népbírósági tárgyalásán

Ítélet: öt és fél évi fegyház

A debreceni népbíróság szombaton folytatta ifj. Varjassy Imre kovács és kerékgyártómester büntetésében a főtárgyalást. A népbíróság szűk tárgyalóteremébe teljesen megöltötte a közönség és beigazolódott, hogy ez a terem nem alkalmas népbírósági büntető tárgyalására. A tömeg a bíróság tagjai mellett és mögött is tömött sorokban foglalt helyet. A tárgyalás túlfűtött hangulatban folyt le, állandó vihar, tumultus, közbeszólás kísérte a tárgyalást.

A vádirat többrendbeli népelénes büntetéssel vádolta Varjassy Imrét. Vádozták azzal, hogy Galamb Ferenc ipartestületi elnökök ő jelentette fel a német Gestapónál és ennek következtében fogták el és hurcolták el. Vádozták, hogy Langer Imre vasnagykereskedőt is feljelentette és internáltatta. Vádozták azzal is, hogy az ipartestület elnökségét erőszakosan mondatta le és távolította el a német Gestapó besugója lett volna. A vád szerint ő internáltatta volna Szendrey Sándor polgármesterhelyettes is, azonkívül Nagy Mártont és Győri Lajost a kémelhárítónál jelentette volna fel.

A tárgyalást dr. Illyés Gábor törvényszéki bíró tanácsvezető vezette, a vádat dr. Jakabinyi Béla népbíró képviselte, míg a védelmet dr. Balogh György ügyvéd látta el. A tárgyalás nagy izgalom között kezdődik. A közönség állandóan közbeszólt, több hallgató egész beszédet tart a bíróság felé. Az elnök hiába figyelmezteti a hallgatóságot, a rend nem akar helyreállni. Közben verekedés támad a folyosón a tanúk és várokozók között is. Több népbíró, majd a népbíró is rendre inti a tömeget és nagynehezen

lő családi háborújáról tett vallomást.

Balka Károly cipész szerint Varjassy kiakarta szabadítani a fogságból Galambot, tudja, hogy Szendreyt Varjassy szabadította ki, Végh Dezso helyettespolgármesteren és sok baloldali emberen is Varjassy segített.

Braun Miklós villanyzerelő szerint öt Varjassy megtámadta és le akarta lökni az emeletéről. Nagy Béla vízvezetékzerelő, — aki vallomása szerint először szoc. dem., majd kommunista lett, pártiskolát végzett, Szántó Zoltán felhívására kommunista földalatti sejt munkát végzett, börtönt is ült, mentő vallomást tett. Szerinte Varjassy jobboldali álaroban baloldali volt. Tud arról, hogy Varjassy eljárt Galamb kiszabadításá érdekében. Vallomása közben is nagy az izgalom, a közönség állandóan közbe szól, úgyhogy hosszabb ideig szünetelt a tárgyalás. Egy-két hallgatót igazoltatni is akarnak. Csak nehezen ül el a zaj.

Több tanu vallomása után a perbeszédre kerül a sor. A népbíró szűkös süllyesztette a vádat.

A népbíróság népelénes büntetést miatt öt és fél évi fegyházra ítélte Varjassyt. Nyolc hónapot kitöltöttnek vett a bíróság. A népbíró szűkös süllyesztette a vádat. A népbíróság továbbra is szabadlábban hagyta Varjassyt. Az ítélet után a további szabadlábba helyezés miatt a hallgatóság tüntetett a népbíróság ellen és sokáig nem akarta elhagyni a tárgyalótermet és a folyosót, majd a kapu előtt várakozott, de rendezésére nem került sor.

Nagy izgalom között vall Kaut Béla aki szerint Varjassy vezette azt a tömeget, amely a Csokonai utcán az ő házat 1940-ben összerombolta, kifosztotta, tönkre tette, látta is a közelben Varjassyt bikkacsokkal.

Varjassy a közönség tombolása közben tagadja ezt, azt állítja, hogy akkor katona volt.

Majd Mező Ármán, Paskuly Gyula, Molnár Sándor tett vallomást. Schneider János szerint Galamb panaszkodott neki, hogy a fogságot Varjassynak tulajdonítja és úgy tudja, hogy a pénzügyigazgatóságnál is eljárt Varjassy. Nagy Márton a Varjassyval va-

lő családi háborújáról tett vallomást.

Balka Károly cipész szerint Varjassy kiakarta szabadítani a fogságból Galambot, tudja, hogy Szendreyt Varjassy szabadította ki, Végh Dezso helyettespolgármesteren és sok baloldali emberen is Varjassy segített.

Braun Miklós villanyzerelő szerint öt Varjassy megtámadta és le akarta lökni az emeletéről.

Nagy Béla vízvezetékzerelő, — aki vallomása szerint először szoc. dem., majd kommunista lett, pártiskolát végzett, Szántó Zoltán felhívására kommunista földalatti sejt munkát végzett, börtönt is ült, mentő vallomást tett. Szerinte Varjassy jobboldali álaroban baloldali volt. Tud arról, hogy Varjassy eljárt Galamb kiszabadításá érdekében. Vallomása közben is nagy az izgalom, a közönség állandóan közbe szól, úgyhogy hosszabb ideig szünetelt a tárgyalás. Egy-két hallgatót igazoltatni is akarnak. Csak nehezen ül el a zaj.

Több tanu vallomása után a perbeszédre kerül a sor. A népbíró szűkös süllyesztette a vádat.

A népbíróság népelénes büntetést miatt öt és fél évi fegyházra ítélte Varjassyt. Nyolc hónapot kitöltöttnek vett a bíróság. A népbíró szűkös süllyesztette a vádat. A népbíróság továbbra is szabadlábban hagyta Varjassyt. Az ítélet után a további szabadlábba helyezés miatt a hallgatóság tüntetett a népbíróság ellen és sokáig nem akarta elhagyni a tárgyalótermet és a folyosót, majd a kapu előtt várakozott, de rendezésére nem került sor.

Nagy izgalom között vall Kaut Béla aki szerint Varjassy vezette azt a tömeget, amely a Csokonai utcán az ő házat 1940-ben összerombolta, kifosztotta, tönkre tette, látta is a közelben Varjassyt bikkacsokkal.

Varjassy a közönség tombolása közben tagadja ezt, azt állítja, hogy akkor katona volt.

Majd Mező Ármán, Paskuly Gyula, Molnár Sándor tett vallomást. Schneider János szerint Galamb panaszkodott neki, hogy a fogságot Varjassynak tulajdonítja és úgy tudja, hogy a pénzügyigazgatóságnál is eljárt Varjassy. Nagy Márton a Varjassyval va-

Csokoládé táblás Savanyú cukorkák viszonteladóknek Fűszerszövetkezetben Piac-utca 41.

A Hortobágy bérbeadásának ügye

A Hortobágy háromnegyed részét, 30.000 holdat a város a Jóvátéti Hivatalkának bérbé akarja adni. A bérleti szerződést már ki dolgozták. Eszerint a Jóvátéti Hivatalka vállalja át az illetékegyenértékét és a földadót, ami körülbelül félmillió forintba rug és a szénatermés negyedét szolgáltatja a városnak. A gazdasági bizottság áttanulmányozta a szerződést és a helyzetet ismerős gazdátalok javaslatára új pontot

iktatott be a feltételek közé: a bérbeadott föld minden holdja után évenként 10 kg búzát kér a város. Megállapították hogy még közepes szénatermés esetén is a kért buzamennyiség, ami körülbelül 300 vagonra rug, bőven kitelk a Jóvátéti Hivatalkának maradó széná értékéből.

A városi tanácsban hangokat hallottunk az új bérleti feltétel ellen, végül azonban elfogadták.

Nagy Ferenc székfoglaló beszéde a felsőbaranyai egyházközségben

Nagy Ferenc miniszterelnök ünnepélyes keretek között foglalta el szombaton a felsőbaranyai ref. egyházközségben a székfoglaló beszédét, amelybe a ref. gyülekezet még az elmúlt évben választotta meg.

A miniszterelnök székfoglaló beszédében hangsúlyozta, hogy bizakodással lép az egyházi élet területén nyert szolgálataiba. — Ugy érzem — mondotta —, hogy az egyházi élet területén két nagy dolognak, szintézisnek kell lennie. Az egyik az, hogyan lehet szolgálni a nemzetet az egyházban, a másik hogyan lehet Isten jelenlétét a bebizonjítani a közélet más területein is.

Állítom, hogyha az egyház és a demokrácia megtalálja egymást a magyar nép közös szolgálataiban, akkor a világon semmi veszedelem sem fenyegeti az egyházak jogait, munkáját és biztonságát. A demokrácia új po-

litikai szervezet, de csak annyiban új hogy most a háború után öltött formát. Mint a nép vágódása, ott él már a lelkekben. — Tehát a demokrácia új formai szervezete és az egyház sokszáz esztendő szervezete jól kiegészítik egymást a magyar életben, ha mindkettő a nép őszinte és fenntartás nélküli szolgálatát tűzi ki célul.

— Sok a bajunk, rengeteg a feladatunk, de nem szabad elengednünk Isten kezét. Nekünk szerencsétlen magyaroknak rá kell ébrednünk, hogy egyetlen igazi szövetségünk, akit sohasem hagy el bennünket, az örökkévaló Isten. (Ugy van, ugy van, helyes.) Ha ezt a szövetséget mi magyarok nem bontjuk fel, akkor lehetnek gondjaink, bajaink és életünk örökkévaló lesz, mert megtaláltuk hivatásunkat és nem változhat úgy a világ berendezése, hogy a magyarság meg ne találja a maga boldogulását. (MTI)

Megkezdődött a Kommunista Párt kongresszusa

A Magyar Kommunista Párt III. kongresszusát tegnap délután nyitották meg a budapesti Operaházban. Rákosi Mátyás mondott megnyitó beszédet, megemlékezett a párt öt vértanujáról, majd üdvözölte a Szovjetunió képviselőit, a külföldi kommunista pártok képviselőit s végül a Függetlenségi Frontba tömörült pártok megjelent képviselőit. Végül a munkáséget hangzott.

Különböző üdvözlések következtek aztán. Szakasits Árpád a

Szociáldemokrata Párt nevében üdvözölte a kongresszust és az együttműködést hangoztatta.

Veres Péter a Paraszpárt nevében beszélt.

Lapunk zártakor a kongresszus tart. Délután a Hősök terén a Kommunista Párt nagygyűlést tartott.

Veres utca 4. számú ház egészben eladó. Érdeklődni Kálmántér 19. szobánál, Déri sarok, vagy a helyszínen.

Bérszántást

vállalok traktorral hivatalos áron megegyezést szerint pénzért vagy terményért. Papp Sándor gépész, Józsa vagy Arany Bika házfelügyelő

Gyermekkoscsik mély és sport nagyválasztékban legolcsóbban a készítőnél TISCHLER JENŐ Miklós utca 58. sz. Javítások gyorsan készülnek.

KAZÁNOK

hegesztése a helyszínen

Kazánok korroziónak kihegesztését a helyszínen felelősséggel iparhatóságilag átadva és mindennemű speciális hegesztést vállal a HELYREÁLLÍTÁSI KFT., Budapest, Bajcsy-Zsilinszky utca 3. Tel.: 426-127 és 427-778. Felelős üzemenvezető: Kurovsky István főmérnök.

Pézsma
minden nyersbort
legjobb áron
v á s á r o l
Müller
BUDAPEST,
Petőfi Sándor-u. 6.

Gazdák figyelmébe!
A legjobb gyártmányú mezőgazdasági gépeket beszerezheti hitelbe készpénz áron a Mezőgazdasági Termény és Áruforgalmi Szövetkezet útján, Piac-utca 16. Alföldi palota. Telefon: 263.
Szövetkezetünk, mely a múltban a Futurának volt főbizományosa továbbra is átvész mindenféle mezőgazdasági terményt (adó, beszállítás). Raktár az István malomban

Butorszövet, szőnyeg, függöny, ruhaszövet, ballon- és esőkabát, viaszvaszon, padlólinóleum és mindenféle textilárúk nagy választékban
Haas Fülöp és Fiai féle Rt.-nál.
Piac-utca 58. szám.

Debreceni Szabad száj

A VÁROSATYÁHOZ

Poharukat tele kérték.
S uj adó lett: telekérték.
Ki legyen az adó hóse?
Van a pártnak egy Erdős?
Nem maradt meg egy erdő se?
Ne fájjon ám egy hi: fő sat
Hiszen lesz itt Jövődöm,
Közgyűlésen dörgedelem,
A kormányhoz feltérjésztés,
Akta, kérvény mint a vesztés...
Ut, vág, korhol, támad és véd
A kiváló Erdős ügyvéd,
Munkás-zubbony párszát-gatya,
Éljen Erdős városatya!

MAROSÁN GYÖRGY BESZÉDÉBŐL

A szabad nem szabad az ökiöt
összeszorítani, hanem ki kell venni
és jó magasan meg kell mutatni.
Tehát: vegyük ki annak is inkább,
mert a zseb kitágul aztán mutat-
tuk il jó magasan. Mondjuk menjünk
fel a Nagytemplom tornyába. Ott jó
magasan mutathatjuk...

VERES PÉTER EMLÉKKÖNYVE
Népi politika az is, ha az ember
háza népét juttatja földhöz.

VISSZA A KÖZEPKORBA
Folyton az ökiöt emlegetik. Mi az
kérem visszatérünk az ökiökhöz??

MI VOLT ELŐBB?
A tojás vagy a tyúk? A tojás sem-
mire sem, mert egyáltalán nem
kapható.

KELLEMEK KÉRDÉSEK
Mondja kedves Szabó István (MKP)
igaz az, hogy a városi közgyűlésen
221-szer mondta ezt a szót, hogy kér-
des és 87-szer, hogy nem vitás?
Mondja kedves Szabó István (szoc-
dem) maga nem ismeri nemzetgyűlé-
si képviselő léte a nemzetgyűlési
választások eredményét? Ha mégis is-
meri, miért mondta azt a városi köz-
gyűlésen, hogy a munkáspártok-
nak van többsége Magyarországon?
Mondja kedves Levay Zoltán dr és
Erdős Imre dr, melyikük a jobb
jós?

Mondja kedves dr Szabó Sándor
most visel aláruccát, mikor a Kommu-
nista Pártba lépett, vagy akkor vi-
selt mikor a Magyar Jövő elnöke
volt?

A MI KIS DVSC-ÉNK...
— Tudod, mit jelent a DVSC?
— Tudom — Debreceni V asutas
Sport Club.
— A, dehogyan! Debreceniek Vasár-
naponként Sorba Gikapnak.

RÉMHIR
A debreceni szocialdemokraták leg-
utóbbi gyűlésén lelkesen megtagasol-
ták a kommunizistákat.

KÉP A JÖVŐBŐL
A malmok államosítása idején
Malmi Örnagy: Vezessék kihallga-
tásra az öröktöket!
Megtörténik.
Első gazda: Hoztam volna, instá-
lom, másfél mázsa rozsort. A désmát
beesüllettel leadtam.
Malmi Örnagy: Ez nem elég, hol a
partigazolvány?
Első gazda: Felmutatja a Kiszagda
Párt igazolványát.
Malmi Örnagy: Megvan maga
örülve ilyen igazolvánnyal búzája
nem lesz örülve lelépni.
Második gazda: Örnagy urnak alás-
son jelentem, én nem vagyok egyik
partba sem, tessék engedélyezni kis
buzám öröktöletét.
Malmi Örnagy: Adjon be írásbeli
kérvényt. Majd meglátom, megérdem-
li-e az öröktöletet.
Harmadik gazda: Örnagy elvtárs,
én beléptem a KOM pártba.
Malmi Örnagy: Nagyon helyes elv-
társ. Viheti be a buzáját... Kap
nullást is...

KESERŰ HUMOR
Két B-listázott találkozik. Mind-
kettőt úgy szánálták, hogy „halott-
nak tekintik” és csak a hozzártar-
zókat kapták meg az özevgyi járandó-
ságokat.
— Azt mondja egyik:
— Hát miniket eszerint halottnak
nyilvánítottak?
— A másik bólint:
— Azok vagyunk... halottak.
— Kís szünet után felsóhajt az egyik:
— Csak azt nem tudom, miből
élünk meg.
*
— Az elbocsátott 200 rendőr egyike
ezzel vizsgáztatja társait:
— Meglátjátok hogy a légrend-
őrségnél, ha legközelebb felvétel
lesz, minket vesznek fel... Azok után,
ahogy most repültünk.

ÖNÁLLÓ TÖPRENGÉS
Azért mondatta le Truman elnök
wallacot mert a Tiszántúli Népszava
közölte a Wallace beszéd eredeti
szövegét???

Ki készítette dr Szabó Sándornak a
beloldali álaróot???

Reakciós volt az a kis egér, akit
Menes János ugysis, mint a konferen-
szie, agyonütött az Arany Bika dísz-
termében rendezett irodalmi esten???

IPAROSOK FIGYELMÉBE!
Gomblyukötő, szűcs, zsebkész,
szabó és női varrógépek speciális
javítása, kerékpár, gramofon, rádió
javítása és előadás, alkatrészek.
HORVATH TIHAMÉR
Hunyadi-utca 17-19. Tel: 404. b.

ELJEN A MAGYAR HUMORISTA PARTI!

Örömmel jelenthetjük, hogy megala-
kult a „Debreceni Szabad Száj” mun-
katársainak iránymutató politikai
céllituzéseit diadlra juttató új de-
mokratikus párt: a Magyar Humorista
Párt. Az MHP megalakulása azzal
a ténnyel történt meg, hogy sikerült
megalapodásra jutni egy politikai
párt munkájának legényesebb moz-
zatait illetően: hogyan képzünk
a párttagok s minck novazék egy-
mást.
Az MHP tagjai így fogják kö-
szönni:
— Szabad Száj!
S egymást „nyelvtársnak” fogják
hívni.
A szervezkedés megindult. A káde-
ret most töltik fel frisse erőkkel.
A párt szárnyairól gondoskodás tör-
ténik. A szárnyak létsze elhelyezésére
nagy gondot fordítanak.
A szemlézést megindult, a
párttagokat már toborozzák.
Az MHP célkitűzéseinek megfelelően
nagyarábú kampányt indít először a
községek közsegítéséért, a továb-
biakban a városok várososításáért. Vé-
gül kerül sor az állam államosítására.
Az MHP várospolitikai programjá-
ban tiltakoznak a városokra Erdős
itése ellen.
A párt minden terve annyira átfö-
gő, hogy négyzetbe nem egyenlő a be-
fogók négyzetének összegével. Elveink
apostolához, Karinthoz tartjuk ma-
gunkat: Humorban nem ismerünk
tréfát!

Az előjelek szerint az MHP sikere
döntő lesz, térdhódítáa a magyar köz-
életben biztos s nyugodtan mondhat-
juk:
— Gyözünk! 1947 a miénk!

BUGYI SÁNDOR LEVELE
A lúvasárba tanákoztam a to-
mányorú Fekete komával. Asszonya,
mi járta be végül, tén meg akarok
válni a Gyömbírtől. Azt íppog nem,
mer ojjan okpocok lút, mint a Gyöm-
bir nem tanátni még az operonáin
tul se. Mán íppog vitába kiszültünk
szállni a Gyömbir miatt, amikor fel-
tűndezett előttünk Szabó Cyla te-
kintetes tanácsnok úr gömböjded
alakja, oszt kirdi, mi újságot tudok.
Mán instálom mondok nem sokat,
csak amit az újságúlvól olvastam,
hogy takaros gádzso ez a Veres Piter
koma. Bétartva az írást, amók azt
morgya, minden szentnek maga feli
hajlik a keze. Hűsleges, derága egy
rokon ukeme. Szerzett fődét mind-
egyiknek a másébul. Sajnálom ma-
gam is, hogy nem tartozom beosos
osanagyához, mer így meg tén
Csömbir is kapott vóna vagy négy
hódat a Szepesen, Teocet a tanácsnok
urnak mer aszonya, föltessem a
szemléletet. No mondok máma csak
annak van jó vilás, aki tuga hún
lehet jól ágáni a nyfolsig nevébe.
Mer mit azir, hogy lehetöt valaki
akárminjen nyilas vagy faista, oszt
máma koménista, akkor mán csak
ú vidi a nipet. Tisztesig adászik
Szabó Sándor doktor urnak, akiről
mindeki úgy tulta, hogy mindig a
Jobbdalon járt, most bebizonyították
rá, hogy párka vót a kipin, oszt azir,
ment jobbra bal hejlett.

No oszt, hogy a lúvasárba jó kis
tuharom akait, egy kis ádomást it-
tunk fekete ruadba. Kellemetes jó
kedvel tantorogtam hazafeli kedves
odjalbordam Eszti újfent szabad-
szállalású fogadott, mer mir azir,
hogy aszonták náki a nőszveosígi
egyletbe, vige mán az aszon nipek
rabszolgaságának töbötüket az
ajjas férfínipek nem kumirozhatták.
Mondok tán valói akarás, feleli, azt
íppog nem, de vasárnap ol akatok
menni a tejátrumból. No mondok
rendbe vón elvazák az ólszínházba,
vagy mi a csudába. Tán kamarát
akarás mondani. Legyk kamara, evvel
oszt rendbe gyüttünk, Szent a bike.
Mehoz hasonló jókat kívánok min-
den jó írziú kedves atyámfiának
én ifj Bugyi Sándor mp.
a demakrancias világhán
is debreceni hejje pógár.

A CSENDES TÁRS
A magas üzletbérre forinthány miatt
a kereskedelmi életben egyre divato-
sabb lett az egynevezetű: csendes
társ. Ez a társ azonban néha nevé-
t meghazudtolva érdektelen szokott
beleszólni a cég ügyeibe. Így történt
egyik főutcai üzletben, ahol a vevők
entertő ordítózára lettek figyelme-
sek, mely az irodából hangzott ki:
— Mi az talán valami elégedetlen vevő
lármázik ilyen bösz hangon? — kér-
dezte egyik kíváncsi vevő.
— Dehogyan kérem — felelte szolgá-
latkészen a segéd. Ez a hangos ur, a
csendes társ.

KI FOGJA IGAZOLNI...
A cséplőgépek panamája során
örizetbe azaték Örnagy Józsefet a
cséplő gépszervezet elnökét. Melleleg
az egyik igazolóbizottság elnöke is.
Vajlon őt ki fogja igazolni?

KÉRDÉS
Van-e Párisban magyar internáló
tábor? Igen! Rejtő Sándor u. i. a mis-
kolti egyik feketézó sérüléseiből fel-
gyógyult és Prágán át Párisba érke-
zett.

Erdélyi Szőnyegház, textiláru, paplan Svetits bérház

A színházi válság nyomában...

Nem titok a debreceni közönség
előtt, hogy a Csokonai Színház válsá-
gos helyzetben van. A debreceni
színházban a legszebb előadások
dermesztő közönyben, rideg rész-
vétlenségben halnak el. A szin-
igazgató a régi művészi hittel,
lelkességgel vette kezébe a szin-
ház ügyét, hatalmas létszámú, re-
mek társulatot szervezett, nagy-
vonalú műsorgetvezetelt állt elő.
A kongó nézőtérben azonban elfagy
a legzöbbs hit is és a debreceni
színház helyzete végzetesen kezd
úgy fordulni, hogy ma már csak
egy erős társadalmi megmozdulás,
a közönség és az illetékes hat-
óságok összefogása mentheti meg.

Mit lehet tenni?

Belezny István szinigazgató
leplezetlen őszinteséggel tárta fel
a helyzetét:

— Katasztrófálisan megy a
színház. 2200 forint a napi kiadá-
som és ez szemben esőfél-es-
térére 250—300 forintot veszek be.
Eddig az indulás óta 30 000 for-
intot fizettem rá a színházra.
15-én a színház gázsját még
összehajszoltam, de hogy elsejnen
mi lesz, azt már nem tudom. A
„Bolond Ásvayné” kudarcra után
azzal biztattam magam, hogy le-
járt az idő, majd a „Bajadér”.
Aki megérte az előadást, rajon-
gással beszélt róla, de tízedrés
annyian nézték meg, mint amit
reálisan számításba vettünk. Az-
után leszállítottam a helyarákat,
a közönség valamit adott, a bevétel
kevesbedett. A „Krtakör” és
„Két Duna” részvétlenségbe ful-
ladt. A tervem az volt: a premier,
bérletre és még másik két estére
összejön a közönség vasárnapra
meg van a szokott publikum, a
Munkás Kultúrmozgással jerve-
zett akcióitól vártam, hogy három
estére a színházba be tudjak vi-
ni a dolgozókat. Valamennyi el-
gondolásban csalódtunk. Most már
feladtam azt a tervemet, hogy he-
ti egy előadást tartok. Kihozok
két darabot, vendégszereplőket
hozok, mindent megteszek, csak
egyből nem engedek: a műsorget-
vezetemen jottányit sem változ-
tok. Nem térünk vissza ismét a
bohózatokhoz, fércművekhez, se-
kélyes szórakoztatóipari termé-
kekhez. Ha be kell zárunk: szé-
pen halunk meg...

A segítség útja

A fentiekből kiderül, hogy a
debreceni színház válsága — mely
egyáltalán nem elszigetelt jelen-
ség, hiszen az ország számos szin-
háza van hasonló helyzetben —
melyen gyökereket napjaink más
problémáiban. Viszont, ha nem
akarjuk, hogy elhallgasson a ma-
gyar szó a debreceni színpadon,
sürgős segítségre van szükség.

Az összes illetékesek bevonásá-
val sürgősen anketét kell tartani,
mely letárgyalja azokat a módo-
zatokat, amivel a színháznak se-
gítségére lehet sietni. Elsősorban
a városnak kell — bármennyire
nehéz helyzetben van a — vigalmi
adót elengedésevel és a fűtés biz-
tosításával támogatni színházát.
Ugyanakkor felírának a kultusz-
minisztériumba, hogy a bizonyos-
nak igért állami támogatást, mely
16 prózai színes gázsjának a
kultuszminisztérium által történő
kifizetéséből állna, valóítsák
meg. Az állami színházak (Nem-
zeti Színház, Operaház, szegedi
színház) nagylétszámú társulatá-
nak egyrésze ellg kap foglalkoz-
tatást. Ezeket a művészeket meg-
bízhatóan az állam, hogy vállalják
a vidéki színház megmentésének
misszióját olyan formában, hogy
külön fellépti díj nélkül, költségeik
megtérítéséért havi 3—4 estén
lépjenek fel a vidéki színházak-
ban. Nagy segítség lenne, ha az
új darabokat nem akkor kapnák
meg, amikor már Budapestén fél-
évig játszó, hanem legalább egy
hónappal a budapesti bemutatás
után lenne a színház fenntar-
tása.

után.
Mielőbb meg kellene szervezni
Debrecenben a Színházbarátok
Társaságát. Havi 10.000 néző biz-
tosításával Debrecenben már biz-
radása, ami 130.000 lakosú város-
ban egyáltalán nem utópla.

Maga a színház is sokat segít-
het helyzetén. A színháznak 60 ta-
gú társulatát fel lehet használni,
hogy napi két előadást tartanak
anélkül, hogy egy színésznek két-
szer is kellene szerepelnie. A ko-
rai sötétedés miatt egyébként is
indokolt egy fél 5-ös előadás,
melyre a periferákon lakók és
azok akik szeretnek este korán
határozni elárhatnak. 7 órai ker-
dettel pedig meg lehet rendezni a
második előadást. A napi két elő-
adás módot nyújtana egy próza,
egy operett napi műsorra tűzésé-
re, egy értékesebb és egy köny-
nyebb fajsúlyú darab előadására,
hogy minden színházlátogató ré-
teg megkapja darabját, de nem
utolsó sorban módot nyújtana egy
újabb helyárlésállásra, melynek
révén újabb rétegek kapcsolódhat-
nának be a színházlátogatókba. A
műsört eredeti bemutatókkal, az
első hat év lefordítottatott kül-
földi sikereivel, bizonyos mértékig
a fővárosiól függetlenül műsor-
politikával is fel lehetne frissíteni.
A társulat részlegei kiszálthatnak
időnként a kertészek olvasóközö-
neke, az územek, gyárak kultur-
házaik színpadára. A kintőben
induló diáklőadások mellett gyer-
mekelőadások és irodalmi mat-

nek rendezése is szükséges lenne.
A magyar szerzők darabjait mel-
lett szükséges lenne műsorra tűz-
ni egy nemzetközi ciklust, mely-
ben Pirandello-t Shawig, Gorki-
jától, Csehovtól Pagnolig,
O'Neilltől a környező népek íróig
a legértékesebb színdarabokat elő-
adná a színház.

A Csokonai Színház sorsát köz-
gyűgyé kell tenni és mindenkinek
kötelessége a szinigazgató segít-
ségére sietni, nehogy elmúljon a
debreceni színpadon a magyar szó
és kenyérelmének vajlon 60 mű-
vész.

VILAMOSÁGI
cikkek legolcsóbban ismét
MAYER EMIL CÉG
BATHYÁNY-U. 5., KOSSUTH-U. 13.
TELEFON SZÁM: 380.

TÜZIFA jegyre
MÉSZ cement, cserép és mindenféle
építkezési anyag legolcsóbban
BARTHA (utalep, Ispóty-u. 3.
Telefon: 261.)

Poloskairást
eredeti cínnel vezeg:
KISS, MELIUSZ TER 7. SZ.

Uj gazdazági szekér
eladó, vagy egylovas strái
szekérről cicsérthető
„HANGYA” kirendeltség.

Gazdák figyelmébe!
Legnagyobb teljesítményű, leg-
modernebb felszereléssel beren-
deztél

olajütő
megkezdte működését: Kos-
suth u. 49. sz.
SZILÁGYI ES TSAL

Cukorka üzemet
ismét üzembe helyeztem. —
Cukor feldolgozását vállalom.
Kapható: tej, kávé, mantha,
savanyú és vegyes karamel-
lák. Veszek: diót, mákot, ba-
rackmagot, kakaoát cukrot és
mézet

**HÁRTL cukorkaüzem. Nyu-
gati-utca 66. Kilsővásártér.**

**Rádió, kerékpár,
varrógép javítás**
Horváth Sándor műszerész Piac-u. 56

ben vett lelkülettel kell vállalnok.
Rámutatott arra, hogy az egyhá-
tanács tagjai az üléseken kívül
ritkán jönnek össze s ematát nincs
meg az az együttérzés, amely kí-
vánatos az egyház ügyében. Nem
csak bírálni, hanem alkotó mun-
kát is kell az egyház javára vé-
gezni. E ólra szükségessnek tart-
ja a presbiterok bibliai óráit, ame-
lyet eszmecsere is követhet. Kéri,
hogy fogadják el a bibliai össze-
jövetele vonatkozó gondolatát és
rendszeresítését azt. Az első bib-
liai összejövetelt hétfő délután 5
óraira hívta össze és felhívta a
presbitereket, hogy ezen vegyék
komolyan egyház iránti kötele-
zettségüket

A presbitérium ülése
A debreceni ref. presbitérium
legutóbbi ülésén az egyház számos
közgyűgyé tárgyalták. Az egyház-
kerületi lelkesi és világi tanács-
bírói és világi főjegyzői állásra a
presbitérium szavazatát Szom-
bathy Imre jelkésze, K. Nagy
Sándor dr.-ra, Kúdas Zoltánra és
Dr. Szertay András ny. szabolesi
alispánra adta le.

Farkas Pál dr. az iskolaszéki
elnök állásról lemondott. A pres-
bitérium nem fogadta el lemondá-
sát s felkérte, hogy tisztségét
tartsa meg továbbra is, amíg az
általános tisztúttást megejtik.
Hasonlóképpen döntött az egyhá-
tanács Szabó Károly iskolaszéki
előadó lemondása ügyében is.

A Mester-utcai egyházrész kér-
te, hogy a lelképásztori állás be-
töltésénél a különleges minősítés
alól adjon a presbitérium mentes-
séget. A kérelmet egyelőre nem
teljesítették.

Tudomásul vették, hogy a leg-
utóbb megvártott tanító és tanítónő
választásokat a főigazgatóság
megerősítette.

Néhány kisebb ügy elfogadása
után Uray Sándor lelkésznek zá-
róbeszédében foglalkozott a pres-
biterok felelősségével és kötele-
ségével, amelyet bibliai értele-
m-

A Kerámia cégtől kiváltam és önállóan folytatom a kályhásipart.
Cserépkályhák, kandalók átrakását, javítását, helyben és vidéken
vállalom. Hívásra házhoz megyek. Végzeti munkámért a legmuc-
szabbbmön szavatosságot vállalok.
A nagyérdemű közönség szíves figyelmét kérem.
ZIRKULI GYULA kályhásmeter
(volt ifj. Székely Sztics Sándor munkavezetője.)
Debrecen, Halköz 6. sz.

**G y e r m e k mackók és ruhák, intézeti
kötny és babakelengye nagy választékban**
NEUWIRTH GYULATÓL, Kálvin tér 3. szám.

Az újjáépítési minisztérium vállalja a debreceni közmunkák munkabéréit

Szabó Kálmán polgármester budapesti útjának eredményéről a következőkben számolt be munkatársunknak:

— Az újjáépítési minisztérium vállalja az országosan meginduló közmunkák keretében a debreceni városi közmunkák munkabéréit. A kislakások megépítésénél így a munkabér fedezete megvan, az anyag fedezetét az október 8-12 között Debrecenbe érkező miniszterközeli bizottság remélhető kedvező döntése alapján költségvetésileg akarjuk biztosítani.

Október elsején megindulhat a munka a 100 munkáslakás építésénél

A városi tanács tegnap foglalkozott a 100 munkáslakás építkezésének megkezdésével. Szabó Kálmán polgármester jelentette, hogy az újjáépítési minisztérium vállalta az országos közmunka keretében minden debreceni városi közmunka munkabéréit a Szakszervezeti Tanács hozzájárulásával oly módon, hogy nem szakmunkás 50 filléres, szakmunkás pedig 4 forint 48 filléres óradíjt kap.

Kalenda Lóránt műszaki tanácsnok szerint, illy módon a város csak házkészítésben végezheti az építkezést és vállalnia kell a műszaki ügyosztálynak az ezzel járó munkatöbbletet, de a cél érdekében vállalja is ha a szakszervezet helyi vezetősége beleegye az 50 filléres és 118 forintos órabérekbe, akkor október elsején megindulhat a munka. — Egyelőre 200 építőipari munkást tud foglalkoztatni.

A munkáslakások építőanya-

— Az állami épületek helyreállításai, illetve bontási munkálatai is megindultak, a munkabéréket itt is az újjáépítési minisztérium vállalja.

— A Csokonai Színháznak havi 4000 forintos államszegélyt járunk ki, a város 2000 forintot ad.

— A Nagytemplom ügyében ígéretei kapott a város, hogy a lehetőséghez képest annyi pénz bocsátanak rendelkezésre, hogy legalább a téli időjárással bekövetkező veszélyek ellen az épület állagát biztosíthassuk.

gát először a lebontandó magántulajdonban levő romházak anyagából igyekezett megszerezni, de ez most lehetetlenné vált, mert egy új rendelet a romházak lebontásának idejét kitolta. Így csak a városi tulajdonban levő romépületek lebontásával kell az anyagot biztosítani. E célra megfelel a tűzraktanya néhány tőz nélküli álló épülete, amelynek a bontásából a munkáslakások téglanyagának fele, körülbelül félmillió téglát kerül ki. Az anyagok a Baromvásártérre szállítását a fuvarosok igaerővel rendelkezők felhasználásával gondolkodni, ezeket ugyanis felszólítanak, hogy közmunkakötelezettségüknek természetben tegyenek eleget.

Október elsején ezek szerint megkezdődhetnek a munkák. A tűzraktanyában a bontási munkáknál 150, a Baromvásártéren a földmunkáknál 50 ember nyer alkalmazást.

Mussolini szöktetője ostromolta meg a Szálasi puccs idején a királyi várat

A debreceni népbíróság előtt a múlt nap két volt Horthy-tesztőr állt. Az volt a vád ellenük, hogy beléptek a Szent László hadosztályba. A két hajduboszörményi 22 éves fiatalember, akik civilben asztalossegédek, elmondották, hogy kényszerhelyzetben voltak: mint testőrök a németek ellen harcoltak a Várban és amikor a tulerő legyőzte őket és fogságba kerültek, léptették be őket a Szent László hadosztályba a népbíróság fel is mentette őket. Az ítélet előtt a szünetben, de ezt megelőzően a tárgyaláson is, a két volt testőr érdekes, eddig még fel nem derített részleteket mesélt el a Szálasi puccs és a németek együttes működéseiről, amely október 15 és 16-án történt. A népbírák, ügyvédek, újságírók előtt ismertette az új részleteket Nagy István és Ignáth Imre volt testőr.

— Már október 15 előtt feszült volt a hangulat, október 15-én teljes harci készültségben voltunk. A tulajdonképpeni táncos, nagy küzdelem, véres harc hétfőn kezdődött.

Német ejtőernyősök létrán...

Német ejtőernyősök, nyilas katonák, csendőrök kezdték meg az ostromot. Körülzárták a királyi várat, ahol a kormányzó tartózkodott és ahol a testőrség felgyülekezve, védelemre felsorakozott. Akkor már ismeretes volt a kormányzó rádióelhívása, amellyel a háborúbeli való kilépett jelentette be és amikor nyíltan is szembe szállott a német haderővel. A német csapatok már korábban körülzárták minden katonailag fontos pontot, megszállták a hidakat, középületeket, postát, minisztériumokat, rádiót és teljesen körülkerítették a királyi várat is. Tankok nyo-

multak előre, kis harci kocsi száguldozott, majd német ejtőernyősök indult rohamra. Az ejtőernyősök most nem repülőgépről ereszkedtek le, hanem létrákon át, létrák segítségével igyekeztek a Vár tetejére feljutni és a Várba behatolni. Kemény, gyilkos tűz fogadta őket több német esetet el holtan, a testőrök jól céloztak, bátran, keményen harcoltak. A testőröknek is nagy veszteségük volt.

Mussolini megsöktetője vezette az ostromot

A tulerő azonban győzött, a testőrök parancsra abbahagyták az ellenállást és a német csapatok foglyul ejtették a testőröket. Azt még láttam — mondotta Ignáth — amikor a kormányzó több német katona, SS tiszt elvitte, a budapesti német követ is mellette haladt. A géppisztoly a kezében volt akkor, de már akkor nem harcolhatunk. Amikor lefegyvereztek bennünket, tudtuk meg, ki is volt a parancsnok a annak az ejtőernyős osztagnak, amely az ostromot végrehajtotta és a kormányzót elfogta. Egy német SS főhadnagy, Skorzeny József, vágott seb az arcán: ugyanaz, aki az elfogott Mussolinit annakidején a sziklás hegyi szállóból megsöktette.

Már márciusban is...

A testőrök még elmondották, hogy 1944 március 18 és 19-én is kritikus volt a helyzet. Ekkor a kormányzó Hiltlernél volt és tárgyalt vele és utána következett a német megszállás, Sziójay Döme kormányalakítása. A németek már akkor fegyveresen lép-

tek fel a Vár ellen, de akartak hatolni, meg akarták szállani, befejezett tény elé akarták állítani a kormányzót, mire hazakerkeztek. Akkor azonban elhárították a fegyveres összejövetelt, hogy hogyan, mi módon, azt nem tudtuk. De a fegyveres összejövetél azután 1944 októberben meg-

Lilian Harvey százezer dollár kártérítést kíván a magyar államtól

Mint ismeretes, annakidején Lilian Harvey német származású angol filmszínésznő megvette néhai gróf Zichy Géza hirtelen tetlen földbirtokát és kastélyát teljes felszereléssel. A művésznő mintagazdaságot rendezett be birtokán s az volt a szándéka, hogyha a filmezéstől visszavonul Tetélenen fogja tölteni az év legnagyobb részét. Később meggondolta a dolgot s budapesti és debreceni jogi képviselőinek meghatalmazást adott, hogy a birtokot eladják. Hosszu tárgyalások után a 351 holdnyi ingatlanból 300 holdat néhai Hódy Béla dr. debreceni ügyvéd értékesített, 51 holdat a kastélynál és annak műkincseivel Lilian Harvey kívánására továbbra is házi kezelésben tartott.

A háború kitörése előtt a film-művésznő Angliába költözött. Hosszu idő után most lehet halni róla.

A fegyverszüneti szerződés és a béketervezet előírja, hogy a legyőzött államok kötelesek megfizetni a győztes államok polgárainak minden kárát. Ez alapon Lilian Harvey is jelentkezett londoni ügyvédje útján és 400 ezer dollár kártérítést kíván a magyar államtól. Lilian Harvey ügyét azidő szerint néhai Hódy Béla ügyvéd öccse, dr. Hódy Zoltán ügyvéd intézi, aki munkatársunknak az ügyről a következőket mondotta:

— Egyelőre az a pozitívum az ügyben, hogy a budapesti angol követséggel vettem fel az érintkezést a művésznő utasítására. Eddig három levélváltás történt. Az angol követség részletes kimutatást kíván Lilian Harweyt ért károsodásról. Ez igen jelentős, mert a háború alatt, de különösen az azt követő időkben

minden érték elhurcoltak a tetelleni birtokról és a kastélyból. A két felbecsülése most van folyamatban. A nagyértékű butorok javát elvitték a németek, ami megmaradt, azt a környékbeli lakosság hordta szét. A nyomozás során megállapították, hogy a butorokból és a máknakból sok került Hajdusoboszlóra is, ahol azokat sikerült lefoglálni. Érdekes, hogy a szoboszlói eltűnt polgármester, Fenyvessy Gábor lakásán is akadunk butorokra. A kihallgatások során nem lehetett megállapítani, hogy kik és milyen körülmények között vitték Hajdusoboszlóra az értékeket.

— Ami már most a birtok ügyét illeti, arra nézve ezt mondhatom: Az eladás után megmaradt 51 holdból a földbirtokreform során 46 holdat igénybevettek és szétosztották a jogosultak között. A földrendező bizottság a tulajdonos bírókban meghagyott 5 holdat és a kastélyt a parkkal együtt. Az angol követséggel váltott utolsó levél szerint a kárkimutatást ez év november hó 30-ig kell eljuttatni, ha addig a becsléssel készen leszünk.

Megemlítette még dr. Hódy Zoltán, hogy nincs tudomása arról, hogy Lilian Harvey külön ügyvédet küldött volna Budapestre. Ha ez a hír való lenne, az angol követség értesítette volna, vagy az illető személyesen utazott volna a helyszínre, hogy a helyzetről tájékozódjék.

Azt mondotta végül dr. Hódy Zoltán, hogy a művésznő a fegyverszüneti szerződés alapján kár igényét bejelentette, valószínűnek tartom, de a követség az összeg nagyságát nem közölte velem.

— Megemlítette még dr. Hódy Zoltán, hogy Lilian Harvey külön ügyvédet küldött volna Budapestre. Ha ez a hír való lenne, az angol követség értesítette volna, vagy az illető személyesen utazott volna a helyszínre, hogy a helyzetről tájékozódjék.

Vetőmag akció és aszálykár-beccslés

A városi temelési bizottság Szűcs Sándor elnöke alatt ülést tartott, amelyen Lovász László titkár előterjesztette a vetőmagakció állását. Megérkeztek a szükséges nyomatványok és a kiosztásra vonatkozó rendelet, melyet egyik mult számunkban ismertettünk. A vetőmagot közpénzhitel és csere formájában adják ki az igénygyomorsult gazdáknak hétfőtől kezdve.

Ezzel kapcsolatosan tárgyalta a bizottság a magkiosztás körül keltező sulykülönbséget kérdését is. Az ülésen jelen volt Fábrián Béla, a Hortobágy malom igazgatója is, aki tájékoztatta a bizottságot, hogy az ott tartott buzamennyiségből adják ki a vetőmagot, melynek tisztítása során mázsánkim 16 kg-os sulykülönbséget van. A malom a gazdáknak 93 kiló tiszta csávázott búzát ad egy mázsa helyett. A fennmaradó hétkilogrammos veszteségből 3 kg a por és a szemét, a többi pedig mint másodosztályu buza kerül megőrlésre.

A szabad vásárlásra jogosultak vetőmagbuzát vásárolhatnak azoktól a gazdáktól, akik eleget tettek beszolgáltatási és adózási kötelezettségüknek s így szabad búzával rendelkeznek. Ez a keret

21 vagont tesz ki. Ezután beszámoló történt a kapásnövényekben előállott aszálykár felbecsülésére kiküldött bizottság eljárásáról. Debrecen határában a beccslés szerint 60 százalékos a kár. Ez érdekelte károsultak adójának felét minden külön kérelem nélkül hivatalból fogják törölni.

Traktortanfolyam az Állami Felsőipariszkolában

Az iparügyi miniszter rendelete értelmében 1947. évi június hó 30-tól kezdve bérceplést csak az végezhet, akinek erre iparengedélye van. Az elmúlt években igen sokan foglalkoztak bércepléssel olyanok, akik iparigazolvánnyal nem rendelkeztek s most kényszerítve lesznek arra, hogy az iparengedélyhez szükséges képzést meg szerezzék.

Ennek megkönnyítése végett a kamara a jövő hónaptól kezdve minden hónapban rendez négyhetes mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot, amelynek sikeres elvégzése — három havi gyakor-

lat után — jogot ad az iparengedély kiváltására.

Első tanfolyamunk folyó évi október 7-én kezdődik az Állami Felsőipariszkolában, melyre minden irni-olvasni tudó, 16-éves életévét beöltött magyar állampolgárságu férfi jelentkezhet.

Tandij 30 forint. Jelentkezés október hó 5-ig a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamaránál, Debrecen, Hunyadi utca 3. sz. I. emelet közgazdasági ügyosztály.

Tanévnyitó az Egyetemen

A debreceni tudományegyetem ezévi tanévnyitó közgyűlését szombaton tartotta meg, élénk érdeklődés mellett. A Himnusz elénekzése után dr. Erdős Károly tartotta meg rektori beszámolóját az elmúlt tanévről.

— Amikor magam elé vettem azt a helyzetet — mondotta többek között — amelyben tavaly ilyenkor volt egyetemünk s most visszatérünk a múlt tanévre: meg kell állapítanom, hogy nem egyszer a próbáknak erős kereszt tüzében, a kísértések örlő tömkelegében, az előreállított helyzetek veszedelmes kiskiklái felé vezető út egyetemünk s ha nem a megmentés, az építés, a talpraállítás lett volna egyetemi tanácsunk mindennek felett való célja, ma valószínűleg másként állnánk.

Ezúttal részletes beszámolót hallottunk az elmúlt tanévről, majd dr. Erdős Károly átadta rektori helyét dr. Bozóky Ferencnek, az egyetem ezévi rektorának. Dr. Bozóky Ferenc rektor hálas szavakkal köszönte meg a prorektor szavait, majd megartotta rektori székfoglaló értekezését A statisztika logikája címmel. A nagy tetszéssel fogadott értekezés után dr. Bacsó Jenő jogi kari dékán tanévnyitó beszédet mondott. Kifejtette, hogyha valamikor, úgy ma különösen fokozottabb mértékben kell kötelességünket teljesíteni s ezzel munkánknál magyar hazánk boldogulását s komoly emberekhez méltóan szolgálni és előmozdítani a demokratikus világrend megerősödését, fejlődését és előre haladását.

A Szózat elénekzése után véget a tanévnyitó közgyűlés.

Drága „mulatság” lesz a válóper

A válóperek száma az utóbbi másfél év alatt erősen növekedett, talán soha annyi válóper nem tárgyaltak a debreceni törvényszéken, mint az utóbbi hónapokban. Növelte a válóperek számát a választ megkönnyítő kormányrendelet is. Most, a forint bevezetésével egyszerre mecsökkenett a válóperek száma és a jelek szerint a csökkenés még nagyobb arányúnak várható, szinte ritkaság lesz a válóper a bíróság előtt. Az oka? — Drága lett a válóper. Egyedül a válóper megindításakor 300 forintot kell lefizetni a válni akaró félnek kincstári illeték fejében és hol van még a többi költség. ügyvédi díj stb. És, szegénnyjogon, szegénységi bizonyítvánnyal is csak alaposan megindokolt esetben lehet válni. Ugy hogy sok, hirtelen elhatározásában válni akaró férj, vagy feleség gondolta meg már eddig is a válást. Mert kevés 100 forintos hankó van most aszében és az is másra kell, nem válásra.

* Angol nyelvórákat adok Rényné, Miklós utca 4.

Gőzkazánok korrózióinak helyszíni kihegesztését

felelősséggel, továbbá mindenemű ipari és mezőgazdasági gépek korrózióinak helyszíni kihegesztését vállaljuk. Lakatos munkák. — Wertheim lakások. — Kérjen árajánlatot! BORS ÉS ZSIBRITA lakatosmesterek, Kalotaszeg utca 7. szám. (Városi nyomdával szemben.)

Gyönyörű kosztium és kabát modellek készülnek a PAPP modell-szalagon. Üzlet: Szent Anna-utca 12. sz.

Ismét kellemes szórakozást nyújt a GAMBRINUSZ cigányzene. Nyitva 12 óráig.

HIREK

Adónaptár

30-ig Házadó előleg szeptember havi II. részletének befizetése.
30-ig Földbérlet jüvedelem és kereseti adó szeptemberi előleg befizetése.
3-ig Háztartási alkalmazotti után 9.— Ft adó és 18.— Ft. O.T.I. járulék befizetése.

— Református presbiterek bibliájára tartatik holnapról kezdve, minden hétfőn délután 5 órakor a Kálvin-tér 17 szám alatt a presbitéri gyűlésteremben. Az óra végén megbeszélés lesz. A presbiterekkel együtt hivatalosak a férfi egyházi tanácsosok és a gyülekezet érdeklődő férfitagjai.

— A Magyar—Szovjet Művelődési Társaság irodalmi osztálya hétfőn délután 5 órakor dr. Papp István elnöklésével Piac utca 49 szám alatti helyiségben ülést tart. — Október 1-én orosz nyelvtanfolyam indul, jelentkezés kedden délután 6 órakor Piac utca 49 szám alatt. A tandíj tagoknak 5 forint, nem tagoknak 10 forint. — A Dériműzeumban a szovjet mezőgazdasági és a Gorkij-kiállítás naponta reggel 8 órától délután 2 óráig az érdeklődőknek, iskolák tanulóinak díjtalanul rendelkezésére áll.

— Doktorráavetés. Szombaton az egyetemen doktorráavetés volt, amely során Kettesy Tibort, Demeter Zoltánt, Amirárs Ernőt és G. Szabó Csabát jogtudományi doktorokká avatgatták. Dr. Surányi Miklós diploma honosítási fogadalmat tett.

— A Debreceni Egyetemi Kör tiszt. ültő közgyűlése, amelyet az elmúlt kedden tartottak meg tudvalevően botrányba fulladt. Ugyanis a hivatalos lista ellenzői kivonultak a közgyűlési teremből és így abba kellett hagyni a gyűlést. A jelek szerint a jövő hét elején ismétlik meg a tisztújító közgyűlést, melynek levezetésére dr. Károly Sándor egyetemi tanárt kérik fel.

— Meglopta munkaadóját. Zelenák Veronika nyírbalkányi lakos munkába állt Nagy János Bellegelő 53. szám alatti gazdálkodóhoz. Mindössze két napot töltött ott munkába és ezalatt több ruhaneműt és más értékeket összeszedve távozott. Zelenák Veronikát, aki egyik nyomozó rokonának adta ki magát, hogy ezzel bizalmat keltsen maga iránt, a rendőrség őrzetbe vette lopás miatt.

— Dr. Klein László fül-, orr-, torok- és gége szakorvos rendelését ismét megkezdte. Miklós utca 4.

— Dr. Jakab Endre nőgyógyász—szülész Batthyány u. 17 I. emelet költözött. Rendel. d. e. 10—12., d. u. 3—5.

— Mérsékelt tandíjjal kezdő és haladó angol csoportok indulnak. Komoly munka, gyors haladás. Jelentkezés kedden d. u. 3—4-ig, Kálvin-tér 17. Kereszt-épület.

— A Békési kölsönkönyvtár beiktatta 4500-ik kötetét. Minden igényt kielégítő bőséges választékkal állunk az i. t. érdeklődők rendelkezésére: Miklós utca 2.

— Nagy Ilona és Poesay Dezső október 5-én fél 4 órakor tartják esküvőjüket a Mester utcai templomban.

— Balogh Irénke és Juhász Miklós jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— Házasság. Boór Emma gazdasági tanár és Suhayda Jenő gazdasági iskolai igazgatója házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Erkölcseletrészeti razzliát rendezett a rendőrség a város különböző részein az elmúlt éjszaka. A razzli során közel 20 előállítás történt.

— Agyanlövessel fenyegette a károsultat az elfogott tettes. Szabó István Bellegelő 178. sz. alatti lakos gazdálkodói egy vendéglő előtt egy ugyancsak ott iszogató fiatalkorú ellopta a kerékpárját. Szabó utána ment a tettesnek, aki birokra kelt vele, majd agyanlövessel fenyegette meg. Szabó azonban elfogta és a rendőrségre elküldte a tolvajt.

— Elgázolta a Piac utcán Ligeti Dezső kereskedő, Batthyány u. 1. sz. alatti lakos, aki motorkerékpáron haladt az úttesten vigyázatlanul átvágó Suba Jánosné Szotyori u. 52. sz. alatti lakost. Subáné könnyebb sérülést szenvedett.

— Ügyeletes gyógyszerárak: Arany „Egyszarvu”, Kossuth utca 8. és „Rákóczi”, Miklós u. 55.

— A Magyar Parasztszövetség hajdúsámsóni szervezete kezdeményezésére a községben megalakult a tejszövetkezet, amely csatlakozott a Hajdúsági Tej és Arurforgalmi Szövetkezethez. A helyi szövetkezet megalakulásával a hajdúsámsóni gazdák naponta 1500 liter tejet szállítanak Debrecenbe.

— Oláh István, a Parasztszövetség szövetkezeti osztályának központi vezetője és Fáy Aladár festőművész, a Képzőművészeti Főiskola ny. igazgatója tegnap Debrecenbe érkeztek és meglátogatták a szövetség debreceni szervezetét.

— A Debreceni Egyetemi Kör tiszt. ültő közgyűlése, amelyet az elmúlt kedden tartottak meg tudvalevően botrányba fulladt. Ugyanis a hivatalos lista ellenzői kivonultak a közgyűlési teremből és így abba kellett hagyni a gyűlést. A jelek szerint a jövő hét elején ismétlik meg a tisztújító közgyűlést, melynek levezetésére dr. Károly Sándor egyetemi tanárt kérik fel.

— Meglopta munkaadóját. Zelenák Veronika nyírbalkányi lakos munkába állt Nagy János Bellegelő 53. szám alatti gazdálkodóhoz. Mindössze két napot töltött ott munkába és ezalatt több ruhaneműt és más értékeket összeszedve távozott. Zelenák Veronikát, aki egyik nyomozó rokonának adta ki magát, hogy ezzel bizalmat keltsen maga iránt, a rendőrség őrzetbe vette lopás miatt.

— Dr. Klein László fül-, orr-, torok- és gége szakorvos rendelését ismét megkezdte. Miklós utca 4.

— Dr. Jakab Endre nőgyógyász—szülész Batthyány u. 17 I. emelet költözött. Rendel. d. e. 10—12., d. u. 3—5.

— Mérsékelt tandíjjal kezdő és haladó angol csoportok indulnak. Komoly munka, gyors haladás. Jelentkezés kedden d. u. 3—4-ig, Kálvin-tér 17. Kereszt-épület.

— A Békési kölsönkönyvtár beiktatta 4500-ik kötetét. Minden igényt kielégítő bőséges választékkal állunk az i. t. érdeklődők rendelkezésére: Miklós utca 2.

— A vasutas szakszervezet nyugdíjas csoportja f. hó 30-án, hétfőn fél 10 órakor Kossuth u. 1. szám alatt taggyűlést tart. A tárgyszó: a felfogott érdeke, hogy mindenki ott legyen. Vezetőség.

Gyapjú kalap

16.20. kis számokban FRANK-nál Arany Bika.

— Dr. Naményiné gyorsíróiskolájában, gépiróiskolájában októberben tanfolyamkezdés. Államvizsga. Vasútkedvezmény. Piac u. 58. Linoleumházban.

— Mindenféle kötést, horgolást hozott anyagból is készítettünk Pethő kézmunka kőtőipar Szent Anna u. 10. Zászlóképzés.

— Zsebtolvajbánda garázdalkodik Debrecenben. Bihari Pálné Halap 9. sz. alatti lakostól az egyik Csapó-utcai rőfőszületben egy mezitláb, fejkendő asszony ellopta pénzeszacskóját, melyben 1510 forint volt. — A debreceni piacokon egyébként sorozatos lopásokat követnek el a zsebtolvajok. Egy megzavart zsebtolvaj tegnap a Rákóczi utca 19. sz. ház udvarára három pénztárcát és Peterle Lászlóné, valamint Lossinszky Tiborné névre szóló arcképes igazolványokat dobott be. A rendőrség erősen nyomozást indít a tettesek kézrekerítésére.

— A földművelésügyi miniszter rendelete értelmében az ebadó évi összege augusztus 1-től kezdve házörző ebek után 6 forint, különleges célból tartott ebek után 24 forint, kedvtelésből tartott ebek után vidéken 60 forint

— Ma nyílik a Fedett-Fürdő. A Fürdő hétköznapokon 8—6-ig, vasárnap 7—5-ig van nyitva. Hetenként kétszer, kedden és pénteken hidegvíz, egyébként melegvíz van. Napijegy felnőtteknek 2.50, gyermekjegy 1.40, szakszervezeti tagok jegye 1.50 a termál 3.—, a kádfürdő 3.— forint. Havi bérlet 36.— forint, gyermek havibérlet 18.— forint úszóbérlet 4.50 forint. A városi tanács tegnap megtekintette a fürdőt és „próbafürdést” rendezett. A fürdő vezetősége felkéri a közönséget, hogy az újonnan festett fürdő berendezési tárgyainak épségére ügyeljen s a tisztaságra vigyázzon.

— Felkérjük mindazokat, akik az eszperantóval foglalkoztak, vagy azzal foglalkozni óhajtanak, hogy egyesületbe tömörülés céljából f. hó 29-én, vasárnap d. e. 11 órakor a református kollégium fsz. 54. sz. termében megjelenni szíveskedjenek.

— A városi tisztviselők szakszervezete október 2-án, szerdán tartja tisztújító gyűlést, melyen értesülésünk szerint a B-listázott tisztviselők is szavazati joggal bírnak, tehát a gyűlésen való megjelenésüket kéri.

— Össztáncok a „Memosz”-ban. Az építők munkások helyiségében (Kossuth u. 1. sz. I. em.) ismét megkezdődnek a hangulatos ösztáncok minden csütörtökön és vasárnap este 6 órától. Október 8-án táncanfolyam kezdődik.

— Ne hordjon kalapot csak jót. Nagy választékot talál KISS-nél, Alföldi palota.

— Alkulesos betörő-behatolt Vajda László Teleki utca 27. sz. alatti lakására és 1000 forint értékűt ellopt.

— Burgonyaátvétel holnapról kezdve minden mennyiségben a Parasztszövetség Terményraktárában, a Hungária malomban

— Kizuhant a robogó vonatból eddig nem tisztázott körülmények között Kaba közelében Molnár Zsófia nádudvari lakos. A vonat kereké leszelte jobb lábát és összeroncolt a karját. A nagy vészteségtől eszméletlenül állapotban szállították a debreceni klinikára.

— A Természettudományi Kutatásokat Támogató Baráti Kör a Munkáskultúrszövetség rendezésében előadásorozatot rendez. Az első előadás szerdán október 2-án délután 5 órakor lesz az Építőmunkások Szakszervezetének helyiségében — (Kossuth u. volt Uri Kaszinó). Az előadást dr. Berényi Dénes m. tanár tartja. Címe: A világegyetem keletkezése. makrokosmos és hatása a földre. A föld keletkezése. Az előadást a munkáskultúrszövetségi tagok díjtalanul hallgathatják, de vendégeket is szívesen látnak.

— A debreceni református Egyház kistemplomi Egyházsze október hó 6-án, vasárnap d. u. 5 órai kezdettel, a Kistemplomban orgonahangversenyt rendez. Ennek jövedelméből fogják helyreállítani a Kistemplom világitási berendezését, mely 2 év óta nem használható. Kintűnő művészek nyújtják művészetük legjavát a tiszteletreméltó cél érdekében dr. Ujfalussy Mándy Margit, dr. Makkai Sándor, Csenky Imre, a Csokonai énekar. Musza Ferenc, Szathmáry László, dr. Ujfalussy József, Szadon Antal

— Havancsák tánciskolája volt „Szárnyaskerék”-ben megnyitva. Legjobb szórakozás. Össztáncok szerdán, szombaton, vasárnap. Tanfolyam kezdőknek harmadikán.

— Akik 1945. év decemberében Békéscsabáról hozott juhokból és szarvasmarhákból jutásban részesültek, a megváltás című természetben fizetendő s most esedékes búza és árpa mennyiségét október hó 2-án és 3-án, a városgazdai hivataltól előzetesen beszerzendő bevételi utalvánnyal okvetlenül szállítsák be és adják át Markovics Gyula meneszmesternek. A Mátán csak azt a terményt veszik át, amelyről az utalványt a városgazdai hivatal kiállítja. Polgármester.

— Hétfőn, f. hó 30-án reggel 8 órakor a Mátán a jövételtől átadó állomáson kimaradt Debrecen városának jutott szarvasmarhák nyilvános szóbeli árverésen eladásra kerülnek. A vételár a helyszínen azonnal kifizetendő. Az árverésen csak debreceni gazdák vehetnek részt és azok közül is csak azok, akik a magukkal hozott gazdakönyvvél igazolni tudják, hogy ténylegesen gazdálkodnak. A venni szándékozók kötelek is hozzanak magukkal, mert a megvásárolt marha azonnal átveendő Polgármester.

— A debrecen-esapókerti református gyülekezet templomát és tornyát súlyos sérülés érte a háború utolsó szakában. A helyreállítási munkálatok megkezdődtek. A nehéz anyagi körülmények közt lévő gyülekezet kéri, hogy aki teheti jóakaratainak kifejezésére, küldjön adományt a templom- és tornyjavítás költségeire akár az egyházzsír címére: Mátyás kir. u. 14-b, akár Daróczy Károly pénztárnokhoz Magyar u. 9 szám alá.

GYÁSZROVAT

— Ezúton mondunk köszönetet azoknak a rokonainknak, ismerőseinknek kártársainknak, akik szeretett Anyánk temetésén részvételükkel fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek. Orgován család.

Mónus János

pékmester 69 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Kőztemető II. B. ravatalozó terméből ref. szertartással. Gyászolják: Bánatos felesége, gyermekei, testvérei és kiterjedt rokonsága. Lakás: Honti u. 24.-d. — Pusztai temetkezés

polgár új. Szücs Istvánné

80 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Kőztemető díszravatalozóterméből a ref. egyház szertartása szerint. Gyászolják: Bánatos gyermekei, unokái, dédunokái, nászszöngyái és kiterjedt rokonsága. Lakás: Szoboszlai u. 14. Dankó temetkezés.

Benkó Klára

okleveles tanítónő 21 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn 4 órakor lesz a 2. A. ravatalozóterméből a római kat. egyház szertartása szerint. Gyászolják: szülei Benkó Vince feleségével Majoros Margittal, nagybátyjai nagynénjei családjaikkal, valamint a kiterjedt rokonság. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. Lakás: Vámosperesi ut 7. sz. Gebauer temetkezési vállalat.

új. Ötvös Bálintné

Horváth Mária szeptember 16-án tragikus körülmények között elhunyt. Temetése október elején három órakor lesz ideiglenes nyughelyéről történt exhumálása után korábban elhunyt férje és fia hamvai mellé. Gyászolják: gyermekei és a kiterjedt rokonság. Lakás: Szoboszlai u. 14. Gebauer temetkezési vállalat.

SIRKÓVEK

mélyen leszállított árban csere alapon is eladók. — Temetői munkát vállalók. Bika bérház telemelet 7.

Az Ön szállodája Budapesten ismét a **CORVIN** az elismert és a legényi szálloda. Budapest szívében: VIII., Csokonay-utca 14. a Nemzeti színház mellett. Teljes kényelem — Hűvös és meleg fürdővíz a szobákban. — Kintűnő figyelmes kiszolgálása. — Fürdőszobák. —

Értesítjük a m. tisztelt hölgyközönséget, hogy a pénzzürke miatt, valamint a stabilizáció érdekében árainkat a szezonlejáró időre szept. 15-től nov. 15-ig erősen mérsékeljük. Daurert már 20 forintosra készítettük. Mosás, ondulálás 7 forint stb. Ezzel az ármérsékléssel elősegítjük, hogy a hölgyközönség széles rétegekben juthasson fodrászati kiszolgálásokhoz. Minőség, higiénikus kiszolgálás. **FORISNÉ**, Svetits bérház. **KÖRHÖNYNÉ**, Alföldi palota. **KOMÁROMI**, Bika bérház. **POLGÁR**, Gambinus passzage. **PÜSPÖK**, Csapó utca 19.

ABAVIT univerzális higanyos csávázószer, textiliák, zsákok, edény, üvegáruk, vasáruk és más gazdasági cikkek állandóan raktáron a **MEZŐGAZDASÁGI SZÖVETKEZETI KÖZPONT KIRENDELTSÉGÉNél.** Üzlet: Hunyadi-u. 13. Telefon: 262. Iroda: Piac-utca 69. Telefon: 427.

